

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

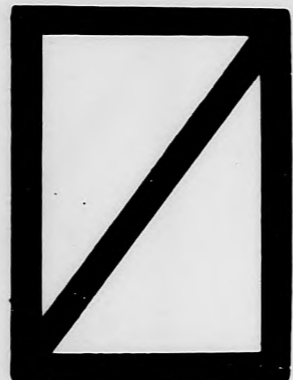
FM3/9169

1962 : M'ARCIUS

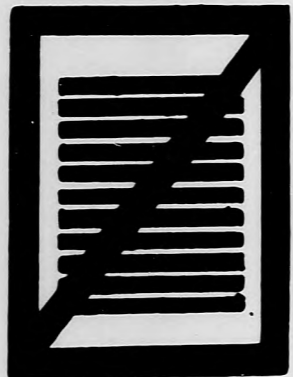
22

A MIKROFILMEZÉSBŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ÜRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBÓL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATÓ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HÍREK
1962. /évf. nélk./   jan. 1-dec. 31.

Hiány: jan.19. 29.lap; jan.24. 39.lap; márc.7. 19.lap;
márc.21. 43.lap; márc.23. 39.lap; ápr.26. 13.lap; ápr.27.
5.lap; máj.14. 35-36.lap; máj.16. 17.lap; máj.29. 31,39-?
lap; jún.2. 37.lap; jún.11. 37-?lap; jún.12. 7.lap;
jún.13-jún.14., jún.22-jún.23., jún.28., júl.11. 11.lap;
júl.17. 23-26.lap; aug.28. 33.lap; szept.14. 45.lap;
szept. 17. 27.lap; szept. 28. 4, 57.lap; okt.1. 23.lap;
okt.24. 33.lap; okt.28. 3.lap; nov.5. 27.lap; nov.19. VII.
lap; nov.21. 19.lap; nov.24. 7,16.lap; dec.4. 3-6.lap;
dec.8. 43.lap.

MTI.

Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159 490, 359 590

A szerkesztési és kiadási a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1962. március 22.

bb 1. fehér tányérsapkát és kékszegélyű fehér karszalagot kapnak a közlekedési uttorőrsök tagjai

i lv/tr-lm sr

1962. március 22.

a fővárosi uttorőrsapatok kezdeményezésére ma már a vidéki nagyvárosokban is sorra alakulnak az ugynevezett közlekedési uttorőrsök. eddig az iskolák környékén a forgalmasabb utszakaszok, átkelőhelyek balesetek forrásai voltak, mert itt a gyermekek felügyelet nélkül haladtak át az uttesten. a közlekedési uttorőrsök vállalták, hogy a tanítás előtt és után az iskolák közelében, valamint a nagyobb játszótereknél megóvják a gyermekeket a balesetektől, megtanítják a kicsinyeket a helyes közlekedésre.

az uttorő-közlekedési járőr-csoport tagjainak hatásköre csak a gyermekekre terjed ki. azokon a helyeken, ahol az uttesten gyermekek haladnak át, jogosultak a tárcsa felemelésével a járműveket leállítani. a közlekedési uttorőrsök létszáma nem lehet több 20 főnél. tagjai sorába 7., 8. osztályos jól tanuló pártásokat veszik fel, akik ismerik a közlekedési szabályokat is.

az uttorőrszövetség az országos rendőrfőkapitányság közlekedési osztályával, a budapesti rendőrfőkapitányság, illetve a megyei főkapitányságokkal együttesen az uttorők részére ugynevezett közlekedésrendészeti külön próbát vezetnek be. ezeken ismertetik a pártásokkal a legfontosabb kresz szabályokat és megtanítják őket szolgálati teendőikre is.

az uttorő közlekedési járőr-csoport tagjai a derékszijra azonos színű válsziját, fehér tányérsapkát, és kékszegélyű fehér karszalagot kapnak./mti/

bb 2. balatonvidéki szőlő lett a budai zöld, helyéről a csiricsuri szorította ki

i cs/gg-lm ká

1962. március 22.

a budavidéki szőlősdombokon kedvelt és elterjedt szőlőfajta volt néhány száz évvel ezelőtt a bőtermő, fehérészőlő színű, nagybogyóju budai zöld. a filoxéra-vész utáni évtizedekben a balatoni szőlővidékeken tömegesen szaporították el, első sorban azért, hogy a kiváló minőséget adó, de rendszerint kisebb hozamu helyi fajták mellett mennyiségileg is kiadós, minőségileg megfelelő fajtájuk legyen.

/folyt.köv./

bb 2. /balatonvidéki..folyt./-lm

a nemes budai zöld fajta a budai és a pesti szőlőskertekben ma már csak szórványként, igen kis arányban szerepel, a balatonvidéken azonban - többek között badacsonyan is - rendszeresen termő, jó fajtaként tartják nyilván, de a főkék száma itt is erősen csökken. eredeti kialakulási helyéről a budai zöldet a csíri-csuri szoritotta ki. a nagybogyóju, keményhúsú csíri-fürtök - megfelelő kezelés mellett - szinte sulyvesztés nélkül teletelnek, s az értéküket megtöbbszörözik, különösen a 11. és a 22. kerületben szaporították el a csíri-csurit. egyes budapesti termelőszövetkezetek az utóbbi években hozzáfogtak az értékes csemegeszőlő-fajta törzsállományának kialakításához, valamint a szaporítóanyag tömeges termeléséhez. a tervek szerint a következő években 80-100 hold tiszta állományú csíri-csuri szőlőt telepítenek budapest határában./mti/

bb 4. sikkasztó boltvezetőket ítélték el

i bc/hné-lm sr

1962. március 22.

magyar andrás, a 14.426 számú közért-üzlet volt vezetője, annakidején munkába állása után megegyezett két helyettesével: linek józseffel és mesterházi sándorral, hogy lopnak, sikkasztanak. több alkalommal nem fizették be az elvitt áru ellenértékét a pénztárba. amikor egy sportköri klubgondnok nagyobb mennyiségben vásárolt italárut, az árát maguk között elosztották. más alkalomkor nagyobb mennyiségű árut vittek el az üzletből. mesterházi később elkerült a boltból. utódjával, prokopecz jánosnéval az üzletvezető - linek józsef jelenlétében - hasonlóképpen megállapodott.

a központi kerületi bíróság magyar andrást 10, linek józsefet 7, prokopecz jánosné 6 hónapi börtönre, mesterházi sándort 6 hónapi felfüggesztett börtönre ítélte. a bíróság pénzbüntetést is kimondott és kötelezte az elítélteket az okozott kár megtérítésére./mti/

- 2 -

bb 3. újabb közért-boltok nyílnak a 2. kerületben - társadalmi erőből

i hi/gk szb sr

1962. március 22.

a 2. kerület bolthálózata már az első évnegyedben több új üzlettel bővült. a radna utcában önkiszolgáló fűszerbolt nyílt, s ugyanilyen típusú új üzlet és mellette egy új húsbolt működik már a vérnalom utcában is. a bolthálózat korszerűsítésével az önkiszolgáló üzletek számát az idén tizenötökre növelik. a kerület lakosságának - különösen a szétszórtabb települések lakóinak - összefogásával szintén épül néhány kisebb bolt. a budakeszi ut környékén lakók példájára - akik tavaly társadalmi munkában felépítették az első közért-boltot - újabban a csalán ut 47. szám alatt hoztak létre a környéken lakó kőművesek egy bolthelyiséget, a tanács által juttatott építési anyagból. pesthidegkut széphalom nevezetű részén, a labanc utca környékén hasonló fűszerbolt építését kezdik meg a lakosság segítségével. a csalán uti építkezést áprilisban fejezik be, a pesthidegkuti bolt megnyitását júliusra tervezik./mti/

bb 5. május végéig összeírják budapesten a tartási szerződéseket - minden kerületben megkezdik a szerződések ellenőrzését is

i zs/tr szb sr

1962. március 22.

budapesten az elmúlt években sok idős, gyermektelen, munkaképtelen, magánamaradt ember kötött tartási szerződést. az írásos, vagy szóbeli megállapodások többsége úgy szól, hogy az öregek lakást adnak és biztosítják a majdani bérleti jogot is - ennek viszonzásaként ételmezést, ruházatot, emberséges bánásmódot, törődést és gondozást kérnek.

a kerületi tanácsok igazgatási osztályai a tanácsstagok, a lakóbizottságok és más társadalmi aktivisták közreműködésével most összeírják a tartási szerződéseket, számbaveszik a régebben és újabban született, a szóbelileg kötött, vagy írásban rögzített megállapodásokat egyaránt. az összeírást május 31-ig mindenütt befejezik. a nyilvántartásba vételt maguk az érdekeltek segíthetik legjobban, ezért a tanácsok arra kérik a szerződő feleket: ha megegyezésüket még nem vették nyilvántartásba az illetékesek, mielőbb jelentkezzenek az igazgatási osztályoknál. eddig már jóval több mint kétezer tartási szerződést írtak össze a tanácsi aktivisták, sőt az eltartók és az eltartottak többségét meg is látogatták./folyt.köv./

- 3 -

bb 5. /május végéig... folyt./ - szb

a május végén befejeződő összeírás után minden területben rendszeressé teszik a vállalt kötelezettségek teljesítésének ellenőrzését. a viták, nézeteltérések ugyanis többnyire abból adódnak, hogy az eltartók többet ígérnek, mint amit teljesíteni tudnak, az öregek viszont néha túlzott igényeket támasztanak. e vitákat első fórumként az igazgatási osztályokon döntenek el: a társadalmi aktivisták helyszíni vizsgálata után behívják a szerződő feleket, s úgynevezett békéltető megbeszélést tartanak velük. ha azonban a tanács közbelépésével sem sikerült megnyugtatóan rendezni a tartási szerződés körül felmerült vitákat, az igazgatási osztályok az illetékes bíróságokhoz teszik át az ügyet. /mti/

--

bb 6. „zenés bökkendő,, és kivánsághangverseny vasárnap az ipari tanulók zárókoncertjén

1962. március 22.

i fe/gk szb sr

a fiatalok zenei izlésének formálását segítik elő azok az ifjúsági bérleti hangversenyek, amelyeket az országos filharmónia rendez évről-évre a különböző korosztályú diákoknak, ifjúságosoknak. mit tanultak, mit szerettek meg az évben hallottakból - erre ad majd választ március 25-én, vasárnap az ipari tanulók záróhangversenye a zeneakadémián. nyolcszázötven ipari tanuló - hangversenybértő - között kérdőívet osztottak szét: mit szeretnének hallani a hatodik, évadzáró hangversenyen?

első helyen szerepel erkel hazám, hazám című áriája a bánk bánból, s után a következők: lenszkij áriája az anyagiból, egy ária a rigolettóból, a sevillai borbély nyitánya és figaro belépője. a kivánsághangversenyen ilosfalvy róbert, molnár miklós és csermely iloná magánénekesek tolmácsolásában hallják majd a fiatalok a kívánt operaműveket.

az ipari tanulók azonban maguk is „vizsgáznak,, majd a tanultakból. a zenés bökkendő győztesei rádiókészüléket, mikrolemezeket és más értékes tárgyat kapnak jutalmul. /mti/

--

- 4 -

bb 7. ismét készítenek cseréppipákat hódmezővásárhelyen

vid te szb ki

1962. március 22.

a hódmezővásárhelyi

agyagiparosok szövetkezetében több évi szünet után ismét megkezdték a cseréppipák gyártását. a választékot csikófejes, kutyémes, makk-diszítésű és kupakos pipákkal, valamint kisebb - fél dohányadagos - úgynevezett miska-pipákkal bővítik. a kereskedelemtől egyelőre ötezezer cseréppipára kaptak megrendelést. /mti/

--

- 5 -

bb 8. a kijevei egyetem segítségével kutatják a tihanyi barátlakások történetét

vid fm/ke vm fm

1962.március 22.

a balatonvidék érdekes látványosságai a tihanyi barátlakások történetéről évente sokezren érdeklődnek az idegenvezetők-től. a meredek sziklafalba vájt mesterséges barlangok hiteles történetéről mindedig nagyon keveset sikerült felkutatni. valamikor több barlang is volt itt, jórésük azonban a sziklaomlások következtében elpusztult. egy évtizede még állott a legnagyobb barlang, a „kapolnacella,, a feltevések szerint a sziklakolostor eredete első endre nevéhez fűződik. a király tihanyban görögkeleti bazilika szerzeteseket telepített le, akik a barátlakásoknak nevezett sziklacellákban éltek. a néphagyomány a sziklakolostor helyét ma is „oroszkőnek,, nevezi. „oroszkut,,-ként emlegetik a környéken a ciprián forrást, ahova egykor ivóvizért jártak a barátok s történelemkutatók arra következtetnek, hogy az orosz származású szerzetesek a tizenharmadik század elején eltávozhattak tihanyból, amikor rómból többször is felszólították a magyar királyokat a görögkeleti szerzetesi intézmények felszámolására. ezután benedekrendiek vették birtokukba a cellákat.

az orosz-magyar kapcsolatok ma is bemutatatható emlékeinek múltját már régebben kutatja a veszprémi megyei tanács idegenforgalmi hivatala. a munkához a kijevei t.g.sevcenko egyetem történettudományi karától kértek segítséget. néhány hete elküldött levelükre máris megérkezett a válasz. a kijevei egyetem munkatársai közölték, hogy hozzáláttak a kutatáshoz. levelükben többek között hangsúlyozzák, hogy e munka eredménye is elősegíti majd a magyar és az orosz nép történelmi kapcsolatainak tanulmányozását./mti/

9.00

10/30/62

- 6 -

bb 9. a london,s festival ballet és giulietta simionato az erkel színházban

i fe/gk vm sr

1962.március 22.

hazánkba látogat a london,s festival ballet. a 13 évvel ezelőtt alakult együttest rövid pályafutása ellenére ugy emlegetik, mint a kontinens egyik legjobb balett-társulatát. hírnevét azok a sikerek alapozták meg, amelyeket franciaország, svédország, olaszország, svájc, németország, hollandia és jugoszlávia nagyvárosainak színpadain, továbbá kanada, az egyesült államok és dél-amerika országainak közönsége előtt aratott. állandó otthona a londoni royal festival hall, ahol estéről-estére háromezer főnyi közönség előtt mutatja be változatos, művészi produkcióját. repertoárjában egyaránt szerepelnek a klasszikus művek és a ma élő koreográfusok balettjei. budapesti bemutatkozásuk műsorát is ugy állították össze, hogy a magyar közönség megismerkedhessék sokoldalú felkészültségükkel és átfogó képet kapjon az együttes szólístáinak, balettkarának művészetéről, valamint a legújabb és legsikeresebb angol koreográfiákról.

a london,s festival ballet öt izben lép fel az erkel színházban. április 6-án és 7-én három egyfelvonásos balettet - strauss:kadétbál, salzedo: a boszorkány fia és chabrier: fantasztikus bourrée című művét adja elő, 7-én délelőtt csajkovszkij: hópelyhecske című háromfelvonásos balettjét mutatja be. április 8-án és 9-én chopin: a lég tündérei, don gillis: vidám szimfónia és riisager: etüdök szerepelnek a műsoron. az együttes szólótáncosai a világszer- te ismert david adams, irina borowska, oleg briansky, marilyn burr, john gilpin, louis godfrey, toni lander, jeanette minty, dianne richards, és vassilie trunoff. a magyar állami operaház zenekarát aubrey bowman és allan morgan vezényli.

áprilisban ismét budapesten üdvözölhetjük giulietta simionatot a milánói scala világhírű énekesnőjét, aki az elmúlt évadban nálunk is nagy sikert aratott. a vendégművész április 11-én a carmenben, 14-én pedig a trubadurban énekel./mti/

9.03

94/6/62

- 7 -

bb. 10. százezer ember ereje egyetlen présben - oldalirányban
„lép át”, a szomszédos vágányra a motoros kocsi - feszült-
ségválaszték a szerelvényben - 150 millió forintos beruházás,
korszerű műszaki intézkedések a Ganz-mávag-ban

i st/tr/gy/

1962. március 22.

számos üzemszám bővítése, a kovácsológyár rekonstrukciója,
nagy teljesítményű gépek üzembehelyezése után az idén ismét
150 millió forintot költenek a Ganz-mávag korszerűsítésére. az
első negyedév eseményeiből arra lehet következtetni, hogy a
gyár sikeresen teljesíti beruházási és felújítási tervét,
néhány nagyjelentőségű feladatot már is megoldottak.

az épülő hajtóműgyárban elkészült a raktárakat magában fog-
laló épület, ahol korszerű elektromos daruk könnyítik a szállí-
tást. a napokban adták át a hidműhely dolgozóinak a 600 szemé-
lyes öltözőt és mosdót, közvetlenül befejezés előtt áll két
nagy, egymásba nyíló szerelvény átalakítása. ez a két műhely
eddig csak névleg volt szerelvény, elavult felszerelése és a
vágányok ésszerűtlen elrendezése miatt csak a motoroskocsik
festésére voltak alkalmasak. most új megoldással végtelen
sínpályát alakítottak ki a két műhelyben, ezzel lehetővé vált
a járművek szalagszerű szerelése. az öt vágánypár most is
párhuzamosan helyezkedik el egymás mellett, mint azelőtt, a
sínek végén azonban tolópadot szereltek fel és a motorkocsik
most már kerülő nélkül, oldalirányban „átléphetnek”, egyik sín-
ről, a másikra, mindaddig, amíg a szerelés utolsó szakaszán
is tud nem esnek. a csarnokokat sok más szempontból is a szere-
lési munka jellegének megfelelően alakították át. még az energia-
rendszert is megváltoztatták és most már 24-től 380 voltig
minden fajta feszültségű áram a szerelvények rendelkezésére áll.

a gyár kovácsolóüzeme nem mindennapos gépekkel gyarapszik.
legújabbán egy 2 500 tonnás prést szereltek fel, amelynek ér-
téke hatmillió forint. a gépnek saját súlya is eléri a 100
tonnát és óriási erejével, egyetlen nyomással olyan idomokat,
hajtókarokat, főtengelyeket is elkészít, amelyekhez eddig for-
gácsológépekre volt szükség. az új prés szomszédságában már
készítik a helyet az ország legnagyobb, 4 000 tonna teljesítményű
sajtológépének. ha emberi erővel akarnák elvégezni ennek a gép-
nek a munkáját, ehhez 100 000 izmos férfi együttes erőfeszítésére
lenne szükség. /mti/

9.10

- 8 -

bb. 11. jó kezdeményezések a budapesti szakszervezeti könyvtárak
működésének továbbfejlesztésére

i hi/hmé/gy/sr

1962. március 22.

a főváros két nagy könyvtári rendszere, a több mint
1 200 egységből álló szakszervezeti, valamint a csaknem 50
kerületi fiókból álló szabó ervin könyvtár-hálózat között
szoros együttműködés jött létre. a nemrég aláírt „könyv-
tári egyezmény”, célja az összesen több mint kétmillió kötetes,
s mintegy 240 000 állandó olvasó művelődését elősegítő könyv-
tárak munkájának támogatása. az üzemekben ugyanis a könyvek
cseréjét és propagandáját túlnyomórészt társadalmi könyvtá-
rosok végzik, akiknek fokozottabb szakmai, módszerbeli segítség-
re van szükségük. az egyezmény értelmében a szabó ervin könyv-
tár fő hivatású szakemberei tanácsaikkal, tapasztalataik át-
adásával segítik őket. a két hálózat könyvtárosai időnként
megvitatják könyvajánlási módszereiket és az olvasókkal való
foglalkozás más kérdéseit. a fővárosi szabó ervin könyvtár
két és fél éves középfokú és háromhónapos alapfokú tanfolyamot
szervez a szakszervezeti könyvtárosok részére.

a szakszervezetek budapesti tanácsa igyekszik megszi-
níteni az üzemi könyvtármozgalom másik problémáját, a könyv-
állomány szétforgácsoltóságát is. ezt a hálózat ésszerűbb meg-
szervezésével oldják meg. a szakszervezetek budapesti bizott-
ságai a kisebb, szétszórt üzemi könyvtárakat, mint letéti egy-
ségeket nagyobb területi, vagy központi hálózatba tömörítik.
a vegyipari szakszervezet például több tízezer kötetes köz-
ponti könyvtárat alakít ki, ahonnan mindig friss olvasnivaló-
val látják el az üzemek letéti könyvtárait. az idén a szakszer-
vezet a központi könyvtár céljaira mintegy 10 000 kötetnek meg-
felelő összeget fordít. a közlekedési szakszervezet ötletes
módon juttatja el az irodalmat a legtávolabbi forgalmi tele-
pekre is. például azoknak az autóbuszüzemi dolgozóknak, akik
nem garázsban, hanem valamelyik végállomáson fejezik be műszak-
jukat, külön autóbusz, úgynevezett bibliobusz szállítja majd
az irodalmat. a budapesti helyiiparban, ahol átlagosan ezer
kötet egy-egy üzem könyvállománya, a letéti rendszer megvaló-
sításával egyszerre „megsokszorozódik”, a kötettség, mert a
központi könyvtár létrehozása szinte korlátlan könyvcserét
tesz lehetővé. a könyvtárak fejlesztésére egyébként a szak-
szervezet az érdekelt vállalatokkal közösen, csaknem 400 000
forintot költ ebben az évben. /mti/

9.20

- 9 -

bb 13. műanyagból készítenek öntöző szórófejet szekszárdon

1962. március 22.

vid te vm ki

a szekszárdi mezőgazdasági gépjavitó vállalat két ujtója, Müller Ferenc és Schwébl József a múlt év nyarán kezdett kísérletezni műanyag öntöző szórófejek előállításával. a szórófejeket eddig bronzból készítették, ez azonban drága importanyag és megmunkálása is nehéz. a műanyag szórófejeket a házi kipróbálás után a mezőgazdasági gépkísérleti intézetben ötszáz órán át üzemeltették és ezt a próbát is sikerrel kiállták.

az idén már ezer műanyag szórófejet gyártanak szekszárdon.

az ujtás jelentős megtakarítást jelent, mert csak a szekszárdi vállalatnál évente harminc tonna bronzot használtak fel a szórófejek gyártásához. /mti/

bb 14. völgyzárógátas tározókkal oldják meg a mátra üdülőhelyeinek vízellátását

1962. március 22.

i ie vm ká

a vízügyi tervező irodában beruházási program készül a mátrai üdülőtelepek vízellátásának megoldására. a hegységben meghúzódó üdülő-jellegű falvakban mindössze 35.000-40.000 lakos él, az utóbbi időben azonban körülbelül ugyanennyi üdülő fordul meg a mátrában, évente. a kis helyi vízművek már a mostani szükségletet sem tudják zavartalanul kielégíteni s az üdülőhelyek a következő években még tovább fejlődnek.

a mátra-ajji regionális vízmű első lépcsőjével mátraháza, mátrafüred, parád és sasvár vízellátását oldják meg. a köszörűpatak völgyében már megtörténtek a szükséges geológiai és talajmechanikai vizsgálatok, s rövidesen megkezdik a völgyzárógát építését. ezzel 700.000 köbméteres tározót képeznek, amely az ötéves terv végére már elegendő mennyiségű vizet biztosít az említett üdülőhelyek részére.

a távolabbi tervek szerint a mátrában még két további völgyzárógátas tározó épül. ezek galyatető, kékestető és a környék többi üdülőtelepe részére gyűjtik majd össze az árvizek, nagy esőzések után megduzzadó patakok vizét. /mti/

9.25

- 10 -

bb. 12. új érckészletekkel ajándékozhatja meg az emberiséget szádeczky-kardoss professzor „transzaporizációs”, kőzetkeletkezési elmélete

1962. március 22.

i tz/gk/gy/vg

ma már világszerte alig van földtani konferencia, amelyen szóba ne kerülne dr. szádeczky-kardoss Elemér két-szeres Kossuth-díjas akadémikus új, úgynevezett transzaporizációs elmélete, a kőzetek keletkezésének korszerű magyarázata.

régen ismeretes, hogy különböző mélységekben, sőt vulkanikus területeken a felszínen is vannak olyan kőzetek, amelyek valamikor közvetlenül a föld mélyében fekvő olvadékból az úgynevezett magmából származtak. számos kérdés maradt azonban megválaszolatlan. így például, hogy miképpen alakultak ki a nagyjából azonos „alapanyagból”, más és más területeken igen különböző kőzetek. ugyanígy érthetetlen volt az is, hogyan jöhettek létre a kőzetek bomlásából hasonló kőzetek a felszínen is és a mélységekben is. a bomláshoz ugyanis igen sok víz kell, sokkal több, mint amennyi a magmában feltehető. a felszint általában bőséges csapadék öntözi, de hogyan kerülhetett víz a mélyebben fekvő kőzetek gyakran teljesen száraz környezetébe?

szádeczky-kardoss professzor abból indult ki, hogy a magmából feltörő anyagnak lényegesen kevesebb a víztartalma, mint a legtöbb üledékes kőzetnek, amelyen keresztülhatol. és erre alapozza azt a teóriáját, hogy amikor csak egy-két százalék vizet, helyesebben vizgőzt tartalmazó anyag érintkezésbe kerül a vízben sokkal dúsabb rétegekkel, az utóbbiak gazdag víztartalmának egy része behatol a magmába.

vízmemnyiségének ez a feldusulása természetesen megváltoztatja az anyag eredeti összetételét, fizikai és kémiai tulajdonságait, és jelentős mértékben befolyásolja azokat az átalakulási folyamatokat is, amelyek a hő hatására játszódnak le benne. a magmával érintkezésbe került üledékes rétegek jellege tehát sok tekintetben megszabja, hogy a magma milyen változáson megy keresztül és megszilárdulása közben később milyen kőzetek keletkeznek belőle.

ez a magyarázata, hogy teljesen azonos magmás anyagból különböző kőzetek és ásványok alakulhatnak ki, és különféle ércesedési folyamatok zajlanak le benne aszerint, hogy az adott helyen milyen kőzeteken kellett keresztüljutni.

/folyt. köv./

9.30

- 11 -

bb. 12. /uj erckészletek.... 1. folyt./ gy

és a száraz rétegekben lejátszódó bomláshoz a magma szállította a vizet, de nem eredeti „hozományként”, hanem azokból az üledékekből szerezve, amelyekkel már előbb érintkezésbe jutott.

az új elméletnek nemcsak tudományos, hanem gyakorlati jelentősége is van. egyik következménye például, hogy a magmás anyagokból kialakult érctelések alatt a legtöbb esetben nagyobb, de részben még bányászható mélységekben ott kell lenniük további érctartalmú kőzeteknek is, amelyek a magmának valamilyen okból ott megrekedt részeiből alakultak ki. ha pedig ez beigazolódik, földünk kibányászható érckészlete nagy mértékben megnövekszik.

/mti/

bb. 16. csuszószaluzással építik fel a tiszavidéki vegyikombinát hígsvavgyárának száz méter magas vasbetonkéményét

vid te/gy/ki

1962. március 22.

a szeszélyes időjárás ellenére jó ütemben épül a tiszavidéki vegyikombinát műtrágyagyárának egyik fontos létesítménye, a hígsvavgyár. a két műhelycsarnokból álló üzemi épületben jelenleg a szovjet gyártmányú kompresszorok beton alapjait készítik. a beruházók kérésére a dolgozók vállalták, hogy a négy kompresszor alap építését - amelyekbe 1 400 köbméter betont és 120 mázsa vasat dolgoznak be - jóval a határidő előtt, április 4-re befejezik.

az építők tavaly ősszel kezdték meg a hígsvavgyár száz méter magas, úgynevezett véggázkéményének építését. a munkákat három részben végzik el. a téli hónapokban nádapillókból készült sátorban, hagyományos módszerekkel építették fel a kémény több mint 14 méter magas, kupalaku alapját. ezt a munkát 27 nappal a határidő előtt fejezték be. az építés további szakaszában már új technológiát alkalmaznak. a 4.5 méter átmérőjű és 15 centiméter vastag falu vasbetonkéményt 80 méter magasságig csuszószaluzással építik. erre a vasbetonkéményre saválló acélból készülő, husz méter magas, hosszabbító részt helyeznek. a csuszószaluzásos betonozást, amint az időjárás melegebbre fordul, megkezdik és a munkát előreláthatólag az őszi hónapokban fejezik be. így még az idén hozzáfoghatnak a saválló acélból készülő kéményrész szereléséhez is. /mti/

9.37

- 12 -

bb 15. televízió a tanyai iskolában

vid fm/ke vm fm

1962. március 22.

a csongrád megyei felgyő egyik tanyai iskolájában, a falutól mintegy 8 kilométerre, esténként televízió szórakoztatja a helybeli alföldi róna tsz tagjait és a környékbeli lakosságot. ezt a tanyarészt pedig még nem kapcsolták be az országos villanyhálózatba. a helyi tsz segítségével mégis villany ég az iskolában. a közös gazdaság agregátorával állítanak elő áramot, s így működtetik a televízió készüléket is.

/mti/

bb 17. rizsvetés, vegyszeres gyomirtás, műtrágyázás repülőgépről - tavasztól késő őszig dolgozhatnak a mezőgazdaság hasznos segítői

i so/gg vm ká

1962. március 22.

a zord időjárás, a fagyott föld kényszerű veszteglésre itéli a traktorokat, a mezőgazdasági repülőgépek azonban már megkezdtek a tavaszi munkákat. a repülőgépek ugyanis a mezőgazdaság legjobban kihasználható gépei közé tartoznak, a tavaszi idény elejétől, késő őszig a talaj állapotától függetlenül fel lehet használni munkájukat. az állami gazdaságok az idén 16 repülőgépet foglalkoztatnak rendszeresen és ezek a gépek 250.000 holdnyi területet szórnak be műtrágyával, növényvédőszerrel, illetve vetőmaggal. a repülőgépek a tavaszi fejtrágyázást körülbelül 70.000 holdon végzik el, a gabonafélék gyomirtásához 25.000 holdra, a kukorica gyomirtásához 20.000 holdra szórják ki a vegyszereket. a rizsföldeken, ahol a mélyenfekvő felázott talajon traktorokkal, lófogatokkal mindig nehézséget okozott a munka, különösen jó hasznát veszik a repülőgépek. az idén a vetés 7.000 holdon, a gyomirtás pedig 15.000 holdon repülőgépekről történik. felhasználják még a repülőket a növényi kártevők elleni védekezésnél, a gabona levéltrágyázásánál és végül csaknem 80.000 holdnyi őszi műtrágyázással fejezik be az évadot. /mti/

9.40

- 13 -

bb 18. központi politechnikai műhelyek épülnek baranya járási székhelyein

vid fm/ke vm fm

1962.március 22.

baranya járási székhelyein, illetve városaiban központi politechnikai műhelyek épülnek, amelyek egyrészt anyaggal látják el a környező falvak iskoláinak műhelytermeit, másrészt központjai a pedagógusok politechnikai továbbképzésének, tapasztalatcseréinek. eddig mohácson, komlón és szigetváron épült központi politechnikai műhely, jelenleg épül a sellyei és 1963-ban elkészül a sásdi politechnikai műhely is. felszerelésükhöz a megyei tanács ad segítséget.

a központi politechnikai műhelyekben fokozatosan rátérnek az iskolai szemléltető eszközök prototípusainak előállítására, illetve sorozatgyártásukra./mti/

- - -

bb 19. percenként hatvanezer liter víz ömlik a rakacai víztárolóba

vid te vm ki

1962.március 22.

hazánk legnagyobb hegyvidéki víztárolója, a rakacai mesterséges tó január óta csaknem hárommillió köbméter vízzel növekedett. a 200 négyzetkilométernyi vízgyűjtőterületről a rakaca patak a gát lezárása óta már 4.5 millió köbméter vizet szállított. a 300 holdnyi mesterséges tavat teljes egészében víz fedi már. legnagyobb mélysége 770 centiméter - hatvan centiméterrel alacsonyabb a tervezettnél.

az idei szeszélyes időjárás a rakaca-völgyében is érezteti hatását. az utóbbi napokban a tó befagyott. napok óta, így szerda hajnalra virradóan is mínusz 10 fokot mértek, s olyan hatalmas hózápor dühöngött a völgyben, hogy 50 méterre sem lehetett látni. a vízgyűjtőterületet 10-15 centis hóréteg borítja, amely a nappali felmelegedés következtében lassan olvad, s így a rakaca-patak percenként hatvanezer liter vizet szállít. a vízügyi szakemberek véleménye szerint néhány napos enyhe idő elegendő lesz ahhoz, hogy a tó teljesen feltöltődjék és a nyáron már a bodván keresztül vizet adjon a kazincbarcikai vegyiműzemeknek, valamint a sajó ésa szuha völgyi bányásztelepeknek./mti/

- - -
- 14 -

9.45

10.15

bb. 20. buza-körzetek csongrádban

vid j/gy/ká

1962. március 22.

csongrád megyében a hagyományos tájkultúra: a fűszerpaprika- és a hagymatermesztés mostmár véglegesen visszakerült ősi helyére. ezzel lehetővé válik a buzatermelő körzetek kialakítása. a buza „hazáját”, a szentesi járásban, hódmezővásárhely 80 000 holdas határában és a tiszántuli területeken jelölték ki. ezeken a kitűnő minőségű, erősen kötött, fekete földeken már évszázadok óta terem a híres magyar acélos buza, s a legutóbbi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az intenzív olasz, francia és szovjet kenyérgabonák is jól megélnek, gazdagon fizetnek.

az ugynevezett buza-körzetekben vannak olyan termelőszövetkezetek, amelyek területük 40-45 százalékán termelnek kenyérgabonát. ezek a közös gazdaságok általában kevés munkaerővel rendelkeznek, 8-10 hold jut egy-egy tagra, s így indokolt a nagyarányú buzatermesztés. /mti/

- - -

bb. 22. bővítik a győri vörös csillag szállót

vid te/gy/ki

1962. március 22.

nagyobbszabású építkezés előkészítő munkáit kezdték meg győrött. a vörös csillag szálló melletti telken ötemeletes és hétmeletes épületszárnyat emelnek. egyikkel a szállodát bővítik, a másikkban lakások és irodahelyiségek lesznek.

egyelőre a talajfeltárást végzik a győr-sopron megyei építőipari vállalat dolgozói. a nyáron fognak hozzá a tulajdonképpeni építkezéshez és azt a jövő évben is folytatják.

ez az építkezés a győri vörös csillag szálló bővítésének csak az első szakaszát jelenti. ezuttal negyven új szoba készül el. a második szakaszban még száz szobát építenek majd az árpád ut felőli telken és ide tervezik a főbejáratot is, előtte tágas térséggel. /mti/

9.50

10.15

- - -
- 15 -

bb 21. megyei találkozóra készülnek a fejér megyei irodalmi színpadok
vid fm/ke vm fm
1962.március 22.

Április 7-8-án rendezik meg a fejér megyei irodalmi színpadok első találkozóját, amelyen nyolc együttes - köztük három székesfehérvári - szerepel. a falusi irodalmi színpadok közül a bicskeiek vajda jános, a váli erdő nagy költőjének emlékére állították össze műsorukat. a sárszentmiklósi együttes „emlékezzünk”, címmel háborúellenes témájú műsorral szerepel a megyei találkozón. a sárkeresztúriak irodalmi színpada a legszebb szerelmes versekből állította össze műsorát, míg a perkátaiak „ballada-csokor”, című műsorral lépnek fel./mti/

bb 23. 160 kilós vaddisznót lőttek csongrádban
vid j vm ká
1962.március 22.

Csongrád megyében - ahol évtizedek óta nem láttak vaddisznót - az idén elszaporodtak ezek a kártékony állatok. a tiszamenti erdőben új vadászlehetőség kínálkozik a hódmezővásárhelyi „előre”, vadásztársaság tagjainak, akik az alkalmat nem szalasztották el. januárban egy 90 és egy 120 kilós példány került puskacső elé. Legutóbb herczeg ferenc vadász egy hatalmas, 160 kilós vadkant terített let./mti/

bb 24. csinosodnak a falusi asszonyok - nyolcvan százalékkal emelkedett a kozmetikai készítmények forgalma komárom megye községeiben
vid j vm ká
1962.március 22.

komárom megyében már nem újság, hogy a termelőszövetkezetekben jól kereső asszonyok, lányok olyan csinosan öltözködnek, mint a városi nők. az azonban új dolog, hogy egyre többen törődnek a mindennapos szépségápolással. az utóbbi négy év alatt 80 százalékkal emelkedett a megye termelőszövetkezeti községeiben a kozmetikai készítmények forgalma. míg régebben főleg sportkrémeket, olcsó kölniket vásároltak, ma már keresettek a különféle arckrémek, puderek, ruzsok, drága kölnik. a növekvő igényeknek megfelelően az idén még nagyobb választékkal készült fel a falusi üzletek a tavaszra: az előző évinél 30 százalékkal több - 350.000 forint értékű - kozmetikai cikkel bővítették raktárkészleteiket./mti/

10.00

10.00

- 16 -

bb 25. az év első negyedében hatvanezer páros szatyrot szállítanak angliába és az egyesült államokba a bősárkányi gyékényfonók

vid te vm ki
1962.március 22.

a téli hónapokban több mint ezren dolgoznak az ország egyik legrégebb gyékényfonó háziipari szövetkezetében, az 1937-ben alakult bősárkányi háziipari szövetkezetben. a hanság melletti faluban, ahol utódról utódra száll a gyékényfonás művészete, az év első negyedében hatvanezer páros szatyrot készítenek exportra. a külföldön keresett szatyrokat angliába és az egyesült államokba szállítják.

a gyékényfonás nagyszerű jövedelemkiegészítést jelent a bősárkányiaknak. egy-egy család havonta ezer-ezerkétszáz forintot keres a mellékfoglalkozásként üzött gyékényfonással./mti/

bb 26. „automata legelő”,-ket telepítenek a mecsek meredek lejtőire
vid j vm ká
1962.március 22.

a mecseki termelőszövetkezeteknek nagy gondot okoz a meredek lejtők hasznosítása. ha nincs növény a hegyoldalakon, akkor a gyakori esők lemossák a termőtalajt, ha meg szántóföldi művelést folytatnak rajtuk, a silány termés nincs arányban a ráfordított munkával. a zengő-környéki szövetkezeti gazdák, akiknek területén különösen sok a szántóföldi művelésre alkalmatlan hegyoldal, mester-séges legelőket létesítenek a meredek lejtőkön. hosszuhetény, kis-ujbánya, ofalu és feked vidékén mintegy 600-700 holdnyi területen telepítenek hegyi legelőket, mégpedig igen ötletes módon. most tavasszal árpát vetettek, illetve vetnek a hegyoldalakra, amit később szarvaskereppel felülvetnek. az aratás után a másodvetés gyors fejlődésnek indul, úgyhogy szeptemberben már legeltethetik az állatokat. a szarvaskerepnek az a tulajdonsága, hogy sok magot ad és azt jól kipergeti. a legelők egyharmadát ezért minden tavasszal és nyár elején kimélik, s csak a magpergés után kezdenek újra legeltetni rajta. a legelő állatok betapoassák a földbe a magvakat és azok a következő évben kikelnek. a legelők ily módon „automatikusan”, felujdulnak. a mecseki legelőkön főleg növendékállatokat tartanak majd./mti/

10.45

10.45

- 17 -

bb. 27. zajsűrő házikókkal „elcsendesítik,, a komlói turbo-kompresszorokat

vid te/gy/ki

1962. március 22.

a komlói szénbányák gépházaiban a turbokompresszorok rendkívül nagy zajjal működnek. a kezelőszemélyzet részére már régebben építettek hangszigetelő fülkéket, a kompresszorok javításán dolgozók védelmét azonban a tröszt villamos-üzemének szakemberei csak legutóbb oldották meg. külföldi tapasztalatok hasznosításával azokban a termekben, ahol több kompresszor működik, a gépek fölé hangszigetelő fülkét emelnek. a zajsűrő házikó falait farostlemez rétegek közé helyezett különleges hangszigetelő anyagból készítették el. a házik felállítás után a zaj annyira csökkent, hogy a gép-házban a dolgozók kiabálás nélkül is megérthetik egymást. az első ilyen zajsűrő házikót kossuth-aknában készítették el és a néhányheti tapasztalat szerint igen jól bevált. hasonló módon csendesítik el az ujonnan épülő zobáki akna turbokompresszorait is. /mti/

b. 28. képzőművészeti album gyuláról

vid ke/gy/fm

1962. március 22.

gyuláról izléses képzőművészeti albumot adott ki a helyi erkel ferenc muzeum baráti köre. az album koszta rozália festőművész 15 tusrájzát tartalmazza, amelyek gyula nevezetességét ábrázolják, többek között erkel ferenc szülőházát, a tanácsháza előtti teret petőfi új szobrával, a 640 éves „megfiatalított,, várat és a híres gyógyfürdőt. /mti/

bb. 29. ezer termelősövetkezeti tag kapta meg az ezüstkalászos gazda jelvényt a hajduságban

vid j/gy/ká

1962. március 22.

hajdu-bihar megye termelősövetkezeteiben a tél folyamán 100 ezüstkalászos gazdatanfolyamon csaknem 2 500 termelősövetkezeti tag gyarapította ismereteit. a több ezer holdas nagyüzemekben már speciális tanfolyamokat is szerveztek az öntözésnél, a baromfi- és sertéstenyésztésben, valamint a kertészetben dolgozók részére. a március közepén befejeződött második esztendői tanfolyam sikeres elvégzése után több mint 1000 hajdu-bihar megyei termelősövetkezeti tag kapta meg az ezüstkalászos gazda jelvényt. velük együtt 5000 az ezüstkalászos tanfolyamot végzett parasztemberek száma hajdu-bihar megyében. /mti/

10.55

11.55

- 18 -

bb 30. emeletes társasházak építését kezdték meg szegeden

vid te vm ki

1962. március 22.

szegeden újrendszerű lakóházépítési akció indult. eszerint az építető saját erőből 25 százalékkal járul hozzá a költségekhez, a többit otp-hitelként kapja, s a törlesztést csak a beköltözés utáni évben kezdi meg. számottevő megtakarítást jelent, hogy a házakat „ikresítik,, de nem egymás mellé, hanem egyemeletes házakat emelnek. ennek ellenére megőrzik a „családi,, jellegét, mert a ház négy lakása teljesen különbejáratu, a tulajdonosok nem zavarhatják egymást. a lakásokat villanyboyleres fürdőszobával, villanytűzhellyel beépített előszobaszekrényekkel látják el.

az építkezést már megkezdtek a város legszebb részében, újszegeden, az épülő egyesszá városrész közelében. itt már az idén kilencvenhat ilyen lakást építenek. a tanács a terület csatornázásával, aszfaltutak építésével, teljes közművesítéssel segíti az építetőket. /mti/

bb 32. ezer termelősövetkezeti család 2500 sertést hizlal eladásra ujkigyóson

vid j vm ká

1962. március 22.

a viharosok termelősövetkezeteiben az elmúlt ősszel nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a rendkívüli szárazság ellenére az ujkigyósi aranykalász tsz gazdag kukoricatermést takarított be, a közös földéken 1500 hold átlagában 36 mázsás csőtermést törtek, de volt olyan tábla, amelynek holdja 63 mázsát adott. a jó eredmények titka az ősztönző premizálás. a tagok már kora tavasszal tudták, hogy a terven felüli átlagtermés egy részét prémiumként megkapják, s a vetéstől a betakarításig nagyon lelkiismeretesen láttak el minden munkát. kilencvenhárom vagon csőveskukoricát osztottak ki prémiumként a szövetkezetiek között, s a takarmány rövidesen husban jelentkezett: a háztáji portákról ötmillió forint értékű hizottsertést adtak el.

/folyt.köv./

11.00

11.00

- 19 -

/bb 32. ezer.....1.folyt./viii

ez évben ismét jutalmaznak. a terven felül termelt kukorica 18 százalékát a növényápolók, 1 százalékát a traktorosok, 1 százalékát pedig a szállítómunkások kapják. a jó termés feltételei megvannak: az ősszel minden területet felszántottak 40 centiméter mélyen, megrendelték a jóminőségű hibrid vetőmagot, s a tagság 25 százalékkal nagyobb terület megművelésére jelentkezett, mint amennyi vetés ténylegesen lesz. az újkígyósi aranykalász tsz tagjai ismét jó kukoricatermésre, sok prémiumra számítanak, s előzetes megállapodás szerint az ezer termelőszövetkezeti család a háztáji portákon 2500 sertést hízlat eladásra./mti/

bb 31. az erősebb segíti a gyengét - csongrádiban a régi termelőszövetkezetek átadják tapasztalataikat az újaknak

vid j vm ká

1962.március 22.

csongrád megyében azok a termelőszövetkezetek, amelyek több mint egy évtizedes multra tekintenek vissza s amelyek minden esztendőben gazdag jövedelemhez jutnak, rendszeresen segítik a gyengébbeket.

az ország egyik legjobb közös gazdasága, a makói úttörő tsz, a maroslelelei új barázda és az újszentiváni új élet tsz-nek adja át tapasztalatait. az utóbbi két gazdaságban még sok a probléma, főként a munkaszervezés körül. mágori józsef, az úttörő tsz főagronómusa gyakran vesz részt a szomszédos szövetkezetek közgyűlésén, vezetőségi ülésén. legutóbb felhívta a figyelmet, hogy igen fontos a munka megszerettetése, a tagokat - lehetőség szerint - olyan helyre kell beosztani, ahol szívesen, örömmel dolgoznak.

a testvéri segítségnyújtás szép példáját adta az eperjesi ifjú gárda tsz, amelynek tagsága hozzájárult ahhoz, hogy kis tamás kossuth-díjas elnök, a tsz alapító tagja elmenjen tömörkényre a 7000 holdas alkotmány tsz-be. ugyancsak átengedték lipták Mihály könyvelőt is.

a 3000 holdas sándorfalvi rózsza ferenc tsz három falubeli kis közös gazdaságot: az aranykalász, a béke és az új élet tsz-t segíti rendszeresen. szemerédi istván főagronómus - aki sok tapasztalattal rendelkezik a munkaszervezésben - elsősorban a brigádok és munkacsoportok kialakításában nyújt segítséget sándorfalva fiatal szövetkezeteinek./mti/

11.05

- 20 -

bb. 35. hangversenyek, irodalmi műsorok, előadások - változatos program az 1962-es tudományos és kulturális évfordulók megünneplésére

i di gk/gy/sr

1962. március 22.

a béke-világtanács kezdeményezésére a következő hetekben-hónapokban az egyetemes emberi kultúra husz kiemelkedő alakjának évfordulójáról emlékeznek meg hazánkban. az ünnepek lebonyolítására az országos béketanács a különféle társadalmi és tömegszervezetek, valamint kulturális intézmények bevonásával részletes tervet készített. elhatározták többek között, hogy a.i. herzen orosz forradalmár, filozófus és író születésének 150. évfordulója alkalmából ünnepséget tartanak az egyetemi színpadon. a rádió előadást sugároz, ezenkívül jelentősebb megemlékezések lesznek kecskeméten és több más vidéki városban. a tudományos ismeretterjesztő társulat munkatársai pedig számos előadáson méltatják a.i. herzen életművét.

országszerte megünneplik j.j. rousseau, a nagy francia filozófus és író születésének 250. évfordulóját. a városokban és falvakban sok előadás hangzik el, megemlékezéseket tartanak számos népfőnöki bizottság rendezésében, ezenkívül több helyütt kiállítások is nyílnak. lope de vega születésének 400. évfordulója alkalmából a rádió ismét sugározza majd a nagy drámaíró a kertész kutyája című vígjátékát, a tervek szerint valamelyik vidéki színház is felújítja a művet. a megemlékezések programjában központi ünnepséget tartanak budapesten, a tit irodalmi szakosztályának munkatársai pedig ismeretterjesztő előadásokon méltatják lope de vega munkásságának jelentőségét. claude debussy, a nagy francia zeneszerző születésének 100. évfordulóját többek között hangversenyekkel köszöntik. irodalmi összeállításokat mutatnak be o. henry /william sydney porter/ amerikai író születésének 100., és gerhart hauptmann születésének ugyancsak 100. évfordulója alkalmából. tu fu kínai költő születésének 1250. évfordulóját az országos béketanács a kínai-magyar baráti társasággal együtt ünnepli.

hasonló megemlékezésekre kerül sor a többi 1962-es tudományos és kulturális évforduló alkalmából is. /mti/

10.10

- 21 -

bb. 36. tasakos tej, zacskóba csomagolt bambi - közlekedési próbán a papírbazárt motorolaj - egy év alatt csaknem százmillió polietilén tasak készül

1 sz/sze/gy/vg

1962. március 22.

az önkiszolgáló boltok új csomagolóanyagok gyártását igénylik. az előrecsomagolt élelmiszerekhez sokféle új burkolatot készít az ozalid vállalat. az üzem szakemberei, bíró józsef főmérnök és stadler istván művezető elgondolásai alapján készítették el a polietilén tasakgyártó automata- és félautomata gépeket. az automata egy műszakban 18 000 tasak anyagát szabja le, hegeszti, majd két színben feliratot is nyom rá, míg régebben a legszorgalmasabb munkás is ennek csupán az egyhatodát hegesztette. a gép egyik példányát a lipcsei vásáron is sikerrel mutatták be.

az ozalid vállalatnál egy év alatt készülő csaknem százmillió nylon tasakba elsősorban cukorkát, vágottbaromfit és többféle más élelmiszert csomagolnak. a vállalat szakemberei megoldották azt is, hogy ne tűnjenek el oly könnyen a tasakok feliratai. az üzemben szerkesztett előkezelő gép segítségével a polietilén felületén elhelyezkedő molekulák közé ionok ékelődnek és érdekessé teszik az egyébként sima, zsiros felületű fóliát, amely így jobban megfogja a festéket.

új technológiát vezettek be a celofán nyomásánál is. a rotációs flexográfiai eljárással egyszerre négy szint tudnak a celofánra nyomni. évente negyven millió celofánzacskó és sokmillió méter tekerccsapirt készítenek. ezekből a tekerccsből lesz a különböző csokoládészeletek átlátszó burkolata.

hat tejfeldolgozó vállalatnál automatizálták a vaj csomagolását úgy, hogy emberi kéz már nem is ér hozzá. ez újabb feladatot jelentett az ozalid szakembereinek. a vaj pergamenjét újmódon kell nyomni és szintén lukasztott tekerccs formájában kell a tejfeldolgozóknak szállítani.

az ozalid legfrissebb újdonsága a folyadékok légmentes csomagolására alkalmas polietilén fóliával bélelt hegesztett papír. az afort felkarolta ezt a kezdeményezést, motorolaj-csomagolásnál most próbálja ki az új anyagot, mégpedig úgy, hogy a teli tasakokat hegyeshalomtól csapig utaztatja egy ideig, megfigyelve, nem enged-e a hegesztés, állja-e az utazás viszontagságait. az ilyen és ehhez hasonló csomagolási mód külföldön is sokfelé ismert. az ozalid most partnereket keres az élelmiszeriparban is, hogy töltőgép beszerzése után az iskolákban tasakban árulhassák a negyedliteres adagolású tejet vagy így hozhassák forgalomba majd a bambit is. /mti/

11.15

- 22 -

bb 37. mintegy kétezer lakás árát takarították meg egy év alatt a tipustervek felhasználásával

1 sb/gg vm vg

1962. március 22.

a tipustervek segítségével általában 15-20 százalékkal olcsóbb az építkezés, mintha minden épületet külön, egyenként terveznének. ezért a második ötéves terv végén a lakások és a kommunális épületek 60-70 százalékának építéséhez tipustervet kell felhasználni. a fontos feladat valóra váltásának múltévi eredményeit most összesítették a tipustervező intézet szakemberei. megállapították, hogy az építésügyi minisztérium máris teljesítette a feladat egyik részét, s az ötéves terv vége helyett már tavaly is tipustervek alapján építette fel a lakások 65-70 százalékát. ha a régi tervezési módszer szerint és nem a tipusterveknek megfelelően építkeznek, akkor mintegy 300 millió forinttal többre kerül a munka és 2000 kétszobás lakással kevesebbet építhettek volna.

ebben az évben is a tavalyihoz hasonló arányban használják fel a lakóházak tipusterveit. a megtakarítást azonban mégis tovább növelik, mert a régi terveket gazdaságosabb és korszerűbb megoldásokkal váltják fel. a közép-és nagyblokkos lakóházak építésére újabb 29 tervet állítottak össze a tipustervező intézet mérnökei. ezeknek a korszerű terveknek a segítségével lakásonként több mint tízezer forintot takarítanak meg, s így az épület ára általában 8 százalékkal kevesebb a korábbi költségnél. a tipustervekkel azonban csak akkor lehet lényeges gazdasági eredményt elérni, ha egy helyen sok azonos fajta házat építenek, különben éppen olyan drága a munka, mintha egyenként terveznék az épületeket. ezért ebben az évben az építkezések összpontosításával is hatásosabban segítik a megtakarítás növelését.

az idén az iskolák, az orvosi rendelők, a művelődésházak, a munkásszállások, az irodaházak és más közösségi épületek 20-25 százalékának építési költségeit csökkentik a tipustervekkel. nagyon sokféle új tipustervet kell még azonban kidolgozni, hogy ezen a területen is teljesítsék az ötéves terv végéig előirányzott feladatot. e hosszadalmas munka befejezéséig átmeneti megoldással csökkentik az egyenként tervezett épületek költségeit is. így a drága tervezési megoldások elkerülésére az építésügyi minisztérium és az országos tervhivatal kezdeményezésére megkezdődött az épületek általános költségmutatóinak kidolgozása. megszüntetik a felesleges tervezői tulzásokot, mert építményfajták szerint szabályozzák, s majd nem a tipustervek költség színvonalára csökkentik az egyenként tervezett épületek árát is.

/folyt.köv./

11.23

B. J. J.

- 23 -

/bb 37. mintegy kétezer.....1.folyt./vm

elsőnek a lakóházak költségnormáit készítették el, s a tipustervező intézet és hat tervező vállalat most terjesztette elő jóváhagyásra 85-féle közösségi épület tervezési és költségnormáját. az idén kidolgozzák még a legfontosabb kereskedelmi, mezőgazdasági és ipari épületek árát rendező javaslatukat is, amelyeknek megvalósításával sokszázmillió forintot takaríthat majd meg népgazdaságunk.
/mti/

bb 33. pest megye termelősövetkezetei-a legfontosabb mezőgazdasági termékekből túlteljesítik az állami felvásárlási terveket - a gabonán már megkötötték a szerződéseket

i áe/hné vm ká

1962.március 22.

pest megye termelősövetkezeteiben már az ideai gazdálkodási tervek megvalósításán dolgoznak. az összesített tervek azt mutatják, hogy a közös gazdaságok a termelés minden ágában jelentősen túl akarják szárnyalni elmúlt évi eredményeiket, s ez a törekvés elsősorban a több áru értékesítésében realizálódik. a megye termelősövetkezetei az idén 686 millió forint értékű terméket adnak el az állami és szövetkezeti kereskedelemnek, 10 millió forint értékűvel többet, mint tavaly. a tervek realizálását igazolják az év eleji eredmények. januárban és februárban 358 mázsával több baromfit, lényegesen több tejet, s 2500-zal több sertést adtak el az állami kereskedelemnek, mint a tavalyi hasonló időszakban. számos közös gazdaság ellentervet készített, amelyben az állami kereskedelem felvásárlási irányszámaival meghaladó mennyiségű termény és termék értékesítését határozták meg. így jóval több kenyérgabonára szerződtek, mint amennyire a felvásárló szervek számítottak: ezzel a többlettel már most majdnem 3000 vagon gabona szállítására vállaltak kötelezettséget. a megye hét járásában mintegy 2500 sertéssel növelték az eredeti szerződéses tervet./mti/

11.30

1321/11
Zelt

- . -
- 24 -

bb. 39. víznyomásos csőrendszerű szénzállítást terveznek komló és dunaujváros között - a nyáron megkezdik két hidromechnikus szénzállítóberendezés kipróbálását

1962. március 22.

i szf/hné/gy/vg

néhány éve a szovjetunióban, kínába, csehszlovákiában, és lengyelországban, a kapitalista országok közül pedig az usa-ban kifejlesztették a szénnek csővezetékben, víznyomással történő szállítását. kevéssel ezután nálunk is megkezdődtek a próbálkozások a rendkívül termelékeny gazdaságos módszer bevezetésére. a kezdeményezések tavaly jutottak el a megvalósuláshoz, amikor a bányagépgyártási tröszt fejlesztési és kísérleti részlege egyszerre több hidromechnikus szénzállítási rendszer terveinek kidolgozásához fogott hozzá. a részleg egy év alatt elkészítette a magyar tervmátyu, több országban is szabadalmaztatott hrabovszky-pányi-féle adagolót, valamint egy távolsági szállításra is alkalmas hidromechnikus berendezés terveit. a két berendezésnek az a tulajdonsága, hogy tiszta vízzel, többnyire az aknákból eltávolítandó bányavízzel nyomja maga előtt a csőben a szenet. a távolsági berendezésnek a modelljét is elkészítették, ennek alapján a nyáron a pilisi szénbánya vállalat területén felépítik azt az üzemi hidromechnikus berendezést, amelyet először külszínen, majd később bányában próbálnak ki. ugyanitt még ezévbén sor kerül a hrabovszky-pányi-féle berendezés kipróbálására is.

a fejlesztési és kísérleti részleg szakemberei gazdaságossági számításokat is készítettek a tervekhez. kimutatták, hogy hidromechnikus uton 30-50 százalékkal csökkenthetők a szénzállítási költségek. az új módszerű szénzállításnak éppen ezért fontos rendeltetést szánnak a jövőben. a szénnek nemcsak a bányából való kiszállítását és a felszínen az osztályozóba juttatását tervezik csőrendszerben, hanem a távoli felhasználási helyekre is így akarják elvinni. a tervezőket az az elgondolás foglalkoztatja, hogy a komlótól-dunaujvárosig kiépített csővezetéken víznyomással szállítják a mecseki-medence feketeszenét a vasműnek. ennek a tervnek a gazdaságossági számításait is elvégezték. eszerint csőszállítással 45 forintot lehet majd megtakarítani minden tonna szénen, egy év alatt pedig több mint 50 milliót, nem számítva azt a megtakarítást, amit a vasuti szállítás megszüntetésével sokszáz vagon felszabadítása jelent. a vezetéképítés költsége négy és fél év alatt megtérül.

/mti/
11.40

1321/11
Zelt

- 25 -

bb.34. naponta száz uttörő cserél könyvet a győri ifjúsági házban

vid fm/ke vm fm

1962.március 22.

győrt az ifjúsági házban két éve működik az uttörők könyvtára. az iskolások közül az idén már több mint 700-an iratkoztak be. a hét minden napján nyitva levő könyvtárat naponta körülbelül száz uttörő látogatja. a tanulók versenyeznek egymással, hogy melyik iskolából vagy osztályból olvasnak a legtöbbet, az olvasott könyvekről pedig vitákat rendeznek. a legtöbb olvasó uttörő a zrínyi ilona általános iskolában van./mti/

- . -

bb 38. szeptemberig 4800-zal bővül az óvodai helyek száma, több mint 400 új tanterem készül el - a jövő tanévben újabb 100.000 általános iskolás tanuló kapcsolódik be a politechnikai oktatásba

i vt/gk vm sr

1962.március 22.

a következő tanév előkészítésének terveiről a művelődésügyi minisztérium illetékesei az alábbi tájékoztatást adták az mti munkatársának:

- az óvodákban szeptemberig újabb 4800 kisgyermek elhelyezésére nyílik lehetőség. az év végéig további 3800-zal, 1962-ben tehát csaknem 9000-rel növekszik az óvodai helyek száma. négyszáztizennégy új általános-és középiskolai tanterem készül el a tanév kezdetéig. ebben az évben ezenkívül még 242 osztályterem építését fejezik be részben állami beruhásból, részben társadalmi úton. egyes középiskolában a tanteremhiány miatt - szükségmegoldásként - átmeneti módszerekhez folyamodnak. a tanteremgondok enyhítésének egyik útja a néhány helyen már korábban bevezetett és jól bevált kabinetrendszer, a másik a délelőtti-délutáni, váltakozó tanítás. a kabinetrendszer gyakorlatilag azt jelenti, hogy szaktárgyi előadótermeket alakítanak ki. lényegében az osztályok nem lesznek saját tantermükhöz kötve. ezáltal jobban kihasználják a rendelkezésre álló iskolai helyiségeket. amikor például az 5 plusz 1-esek a hét valamelyik napján távol vannak, az ő termüket más osztályok tanulói is igénybe veszik. előnye ennek a rendszernek az is, hogy a szaktanárok a tárgy sajátosságainak megfelelően rendezhetik be a termeket szemléltető eszközökkel, amelyek véglegesen ott maradnak. a fővárosban a tervek szerint 11 gimnáziumban térnek át a kabinetrendszerű oktatásra. a megyékben a helyi oktatásügyi szervek állapítják meg, hol lesz erre, illetve a kettős váltásra szükség.

/folyt.köv./

11.55

- 26 -

/bb 38. szeptemberig.....1.folyt./vm

a továbbiakban közölték, hogy a tanácsi irányítás alatt működő alsó-és középfokú oktatási intézmények felújítására ebben az esztendőben 200 millió forintot irányoztak elő. a pedagógushiány teljes megszüntetése még többéves feladat. mindenesetre enyhíti az ilyen gondokat, hogy az idén a tanárok, tanítók és óvónők népes tábora ismét több mint másfélezerrel növekszik: az egyetemokről, főiskolákról kikerülő tanárok száma meghaladja a hatszázat, a tanító-képzőkben végzőké pedig a hétszázat. a testnevelési főiskolán 56-an az óvónőképző intézetekben 270-en fejezik be tanulmányaikat.

elmondották még, hogy a következő tanévben további mintegy 300 általános iskolában kezdik el a politechnikai oktatást. ez azt jelenti, hogy a műszaki-gyakorlati képzésbe újabb 100.000 tanuló kapcsolódik be, s így az ebben résztvevők összlétszáma már megközelíti a 440.000-et. a művelődésügyi minisztérium 38 újabb központi műhelyt létesít a fővárosban és vidéken. ennek eredményeként az 1962-63-as oktatási évben már több mint 130 központi műhely működik az országban. gyakorlati foglalkozásokat 4500 pedagógus vezet és néhány száz szakmunkás is segít majd a politechnikai műhelyekben. jelenleg 1789 politechnikai műhely van, az új tanévben már 2200 lesz.

az idei évre tervezett tankönyvkiadási példányszám megközelíti a tízmilliót. az új iskolatípusok számára egész sor szaktankönyv készül. az öt plusz egyes rendszerben működő gimnáziumoknak például tizenkétféle, huszonkilencféle új szaktankönyvet kapnak az ipari, tizennégyféléét pedig a mezőgazdasági jellegű szakközépiskolákban tanuló fiatalok. ötvennégyféle új nemzetiségi tankönyvet is megjelenet a tankönyvkiadó vállalat. a felsőoktatási intézményeknek készülő tankönyvek között harminckétféle új kiadvány szerepel, az egyetemi jegyzetek száma pedig előreláthatólag eléri a kétezret./mti/

- . -

- 27 -

12.00

13.00

bb 40. magyar nőküldöttség utazott bécsbe a világ asszonyainak konferenciájára

t fe/ke vm hk

1962.március 22.

Bécsben március 23-és 25 között rendezik meg a világ asszonyainak konferenciáját. Csütörtökön magyar nőküldöttség - ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára, dr. szegő hanna, a jogtudományok kandidátusa és nagy józsefné, a goldberger textilművek igazgatója - utazott a tanácskozásra. Bucsuztatásukra a keleti pályaudvaron a magyar nők országos tanácsának számos képviselője jelent meg./mti/

- . -

bb 43. száznegyvenágyas szálloda alapozását kezdték meg salgótarjánban

vid te vm ki

1962.március 22.

Salgótarjánban, a város központjában, a tanácsköztársaság tér keleti oldalán, a lebontott régi házsorok helyén megkezdtek a több mint huszmillió forintos beruházással épülő, 140 ágyas korszerű szálloda alapozását. Szerdán és csütörtökön munkához láttak az első mélyépítő brigádok. A szálloda építésére az idén hétmilliót költenek./mti/

- . -

- 28 -

12.17

1/3 sz. w

bb 41. csütörtökön délelőtt hóekék járták a budai hegyvidék útjait, a csuszós-havas utakon késtek az autóbuszok, megnyugtató híreket közölt a MÁV és a KPM utügyi főosztálya

ö hb/j/te vm ki

1962.március 22.

Nehezen bucsuzik a tél budapesttől. A tavasz második napján hajnalban, korareggel és délelőtt is hullt a hó, fehérbe öltözött a főváros. A fővárosi köztisztasági vállalatnak ismét bőven akadt tennivalója. Már a hajnali órákban mintegy harminc hóeke tisztította a budai hegyvidéken az utakat és a tefu-tól kölcsönkért 40 gépkocsiról is szórták a sikos uttestre a szózott homokot. Az uttisztítók és az alkalmi hőmunkások - akik meglehetősen gyér számban jelentek - elsősorban a főútvonalakon a gyalogos átkelőhelyeket, a hidakat, az autóbusz-és trolibuszmegálló környékét, a terek útjait tisztították. A hótakarító munkások nehezen birkóztak a latyakos-, olvadó, erősen tapadó hóval. A fővárosi autóbuszvezetőket, hogy a menetidő rovására is nagyon óvatosan haladjanak. A gépkocsivezetők vigyázva vezettek, s ennek köszönhető, hogy a reggeli-délelőtti órákban nem történt súlyosabb összeütközés, baleset, viszont majdnem minden vonalon késtek a kocsik. A fővárosi villamosvasut tájékoztatása szerint a villamosoknál csupán kisebb késések fordultak elő.

Megnyugtató híreket közölt a közlekedés-és postügyi minisztérium utügyi főosztálya. Jelenleg az országban a közutakon nincsen hóakadály. A MÁV felvilágosítása szerint a most lehullt hó még a sinkoronát sem éri el, így a forgalomban semmiféle fennakadás nincs. Egy-két vonalon csupán azért fordult elő késés, mert a váltók közé befújt tapadó hó eltávolítása nehézkes, hosszadalmas./mti/

- . -

bb 42. a budahegyvidéki spárga-telepek a húsvét előtti héten kezdik meg a szállítást

i n./j/ vm ká

1962.március 22.

A budahegyvidéki kertészetekben a spárgaültetvények több mint 8800 melegágyi üveg alatt jól teletek és a braunschweigi-féle, fehér, hegyesfejú fajtából az üzemek a húsvét előtti héten megkezdik a szállítást. A szövetség-szal kötött szerződés alapján a spárga zömét az állami zöldség-és gyümölcsboltok hozzák forgalomba./mti/

12.20

1/3 sz. w

- 29 -

bb 44. megkezdtek az új állomási posta építését debrecenben

vid te vm ki

1962. március 22.

csütörtökön a földmunkákkal megkezdődött debrecenben a 13 millió forint költséggel létesülő új állomási posta építése. a postafelvételi épület jövő év augusztusára készül el./mti/

bb 45. helyére vontatták az uszó vendéglőt - „mackósitva”, május végén nyílik meg a kék duna

i kf/kf vm vg

1962. március 22.

csütörtökön délelőtt sűrű hóesésben helyére a Lánchid pesti déli oldalához - vontatták a főváros legszellősebb nyári szórakozó-helyét, a kék duna uszóvendéglőt. reggel nyolc órakor vette kötélre a Lágymányosi téli kikötőben a vásárhelyi páll vontató, s 10 óra után, „menetrendszerű”, pontossággal kikötött, őszig végleges helyén.

az idén szokatlanul korán jelent meg a dunán a kék duna. nem mintha a tavasz első napjai már nyitásra kedvező időt hoztak volna, hanem mert a helyszínen csinostják, bővítik. eddig ugyanis a borús idő elriasztotta, a szél, a zápor pedig megfutamította a vendégeket, hiszen fedett része igen kicsi. az ötödik kerületi vendéglátó vállalat most átalakítja az uszó éttermet. a söntés megszüntetésével, a raktárak elhelyezésével 160-180 személyes fedett éttermet építenek s ezt a részét „mackósitják”, „grill sütővel, mélyhűtő-és fagylaltpulattal szerelik fel. a „kerthelyiség”, mérete ennek ellenére nem csökken.

a kék duna átalakítását a jövő hét elején kezdik meg, s az előző években szokásos időre, május utolsó napjaira - kibővítve, átfestve, kicsinosítva - megnyílik./mti/

13. 10

- 30 -

bb 46. időjárásjelentés

gg vm

1962. március 22.

a meteorológiai intézet jelenti március 22-én, csütörtökön 13 órakor:

további havazások, havasesők

európa legnagyobb részén az évszakhoz képest még mindig hideg az idő, sokfelé havazik. a földközi tenger felett ciklon alakult ki, amely közép-európa fölé melegebb levegőt szállít és lassan visszazorítja a szárazföldi hideg levegőt. hazánkban szerdán hajnalban derült, csendes idő volt. a délelőtti folyamán az emeltett földközi tengeri ciklon melegfrontja elérte az ország déli részét, beborult az ég, majd havazás kezdődött, ami a koradélutáni órákig az egész országra kiterjedt. a csütörtök reggelig lehullott csapadék mennyisége délen 6-16, északon 1-6 milliméter között ingadozott. az ország területét többcentiméteres hóréteg fedi, hófúvás sehol sem volt, hóbuckák keletkeztek. a hőmérséklet szerdán napközben általában mínusz 1-plusz 3 fokig emelkedett, csütörtökön hajnalra 0-mínusz 3, egy-két helyen mínusz 5 fokig hült le a levegő. csütörtökön délelőtt folytatódott a havazás, de az ország déli és keleti megyéiben néhány helyen havasesőbe, esőbe ment át.

nem

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.1 fok volt, a sokévi átlagnál 7.8 fokkal alacsonyabb. budapesten csütörtökön 12 órakor a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: erősen felhős idő, sok helyen további havazás, helyenként / főleg délen/ eső. élénkülő keleti, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0-plusz 4 fok között.

távolabbi kilátások: a hét végén is éjszakai fagyok.

a duna vízállása budapestnél csütörtökön délelőtt 11 órakor: 302 centiméter./mti/

14. 20
15. 02

- 31 -

Me

bb 47. didergő gólyák szabolcsban

vid j vm ká

1962.március 22.

szabolcs-szatmár megyében még tombol a tél, hó borítja a földeket, de bíri községbe már tavaszt hozott hat gólyapár. a vándormadarak házak, pajták tetejére telepedtek, a hidegben azonban még kelepelni sincs kedvük. a táncsics tsz elnöke jelentette a ritka eseményt a megyei vadászati felügyelőnek, aki nyomban gondoskodott a „vándorok”, élelmezéséről, hogy átvészelhessék a szokatlan időjárást./mti/

bb 48. bibliobuszt adtak át csütörtökön a fővárosi autóbuszüzem dolgozóinak

i hbj/gk vm vg

1962.március 22.

a fővárosi autóbuszüzem dolgozói nehezen jutnak a garázsok könyvtáraiban levő könyvekhez, hiszen legtöbbször hajnalban kezdődik munkaidéjük, gyakran késő este végződik s így a könyvtár a váltakozó munkaidő miatt nem tud minden kívánságnak megfelelően „hivatalos”, órát tartani. nagyon érdekes módon oldották meg az autóbuszüzemnél ezt a problémát. a fővárosi autóbuszüzem főműhelye egy kiseleztezt buszból „bibliobuszt”, készített, amely végállomásról végállomásra viszi a könyvtárat, s az ott tartózkodó gépkocsivezetők, kalauzok ellenőrök a kívánt könyveket kölcsönkérhetik.

a „bibliobuszt”, csütörtökön a first-garázsban ünnepélyesen adták át, s az új kocsi pénteken már meg is kezdte „működését”./mti/

bb 49. pénteken egerben sorsolják a lottót

i kf/kf vm vg

1962.március 22.

a lotto 12.játékheti nyerőszáma március 23-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel egerben, a vörös csillag filmszínházban sorsolja a sportfogadási és lotto igazgatóság./mti/

14.35

15.20 ✓

- 32 -

bb 50. hétfői irodalmi műsorok az egyetemi színpadon

v sr vm

1962.március 22.

az egyetemi színpadon szombaton délután komját aladár verseit adják elő a huszadik század magyar lírájából című sorozat harmadik előadásaként. bevezeti illés béla. közreműködik bánfy györgy, jancsó adrienne, egressy istván, kelen dóra és tallós endre.

vasárnap nagyvilág estét rendez a nagyvilág című világ-irodalmi folyóirat és az egyetemi színpad, bevezetőt mond gereblyés lászló./mti/

bb 51. nagyteljesítményű vízművet adtak át szőnyben - felkészülnek a következő években épülő új üzemek kiszolgálására

vid tr vm ki

1962.március 22.

a szőnyi kőolajipari vállalatnál nemrég helyezték üzembe az évi egymillió tonna teljesítményű kőolajfeldolgozót és a második öt éves tervben még három új üzem építését kezdik meg. zavartalan működésükről jó-előre gondoskodnak, már most építik azokat a berendezéseket, amelyekkel ezeket is kiszolgálják. nemrég adták át az óránként ötven tonna gőzt termelő korszerű, ndk-gyártmányú kazánt és az eddiginél gazdaságosabb módszerrel dolgozó vízlágyító berendezést. most üzembehelyezték a 15 millió forintos költséggel épült, óránként 5.200 köbméter teljesítményű vízművet. teljesen függetlenítették a duna vízállásának ingadozásától, mert a vízkimelő berendezéseket olyan mélyen helyezték el a mederben, hogy a legkisebb vízállásnál is zavartalan lesz a vízellátás. a vizet felhasználás előtt ülepítő medencében tisztítják.

befejezés előtt áll az egész feldolgozót behálózó új vízvezetékrendszer építése. rövidesen elkészülnek az új vasuti vágányok és még az idén 14.000 köbméter olaj befogadására alkalmas tartályokat építenek. harmincmillió forintos költséggel új olajderítőt létesítenek, amelyben az olajtól szennyezett vizet megtisztítják, mielőtt a dunába engedik./mti/

14.45

15.25 ✓

- 33 -

mti

bb 52. az osztrák idegenforgalmi propagandaközpont elnöke
budapesti

1 tz/gg-lm vg

1962. március 22.

dr. paul bernecker, az osztrák idegenforgalmi propa-
gandaközpont elnöke háromnapos látogatásra magyarországra
érkezett.

csütörtökön délelőtt a marx károly közgazdaságtudományi
egyetemen előadást tartott „az idegenforgalom, mint gazdasági
és szociológiai tényező a modern népgazdaságban,„ címmel.

budapesti tartózkodása alatt dr. paul bernecker
megtekinti a szállodákat és más idegenforgalmi nevezetességeket,
szombaton pedig egynapos kirándulást tesz a balatonhoz./mti/
-.-

bb 53. földművesszövetkezetek és szövetkezeti vállalatok
kitüntetése

1 ku/ká-lm -cz

1962. március 22.

a szövosz és a kpvdz elnöksége értékelte a földműve-
szövetkezetek, szövetkezeti vállalatok és egyéb szövetkezeti
szervek 1961. második felében elért eredményeit, s az említett
időszakban elért legkiválóbb teljesítményekért kitüntetések
adományozott.

„kiváló földművesszövetkezet,„ címet s a legjobbakat
megillető vándorzászlót a markazi és a rétsági földművesszövet-
kezet, illetve az országos méhészeti szövetkezeti központ kapta.
a két kiváló földművesszövetkezet a falusi lakosság iparcikk-
ellátásában - a kiskereskedelmi forgalom növelésében - elért
kiemelkedő eredményein kívül jelentősen túlteljesítette felvá-
sárlási tervét is.

az említettek mellett „kiváló,„ címmel tüntettek
ki további 24 földművesszövetkezetet, 10 takarékszövetkezetet,
a bács és a heves megyei földművesszövetkezeti értékesítési köz-
pontot, továbbá a magyar vadforgalmi szövetkezeti vállalatot,
a földművesszövetkezeti szállítási vállalatot, a hungarofrukt
zöldség-gyümölcs export vállalatot és a faforgácsfeldolgozó
szövetkezeti vállalatot. dicséretben 31 földművesszövetkezet,
takarékszövetkezet és a földművesszövetkezeti országos tervező
és kivitelező vállalat részesült./mti/
-.-

- 34 -

15,30

14.11

bb. 59. a meteorológiai kutatások a mezőgazdaság szolgálatában:
tranzisztoros műszerekkel mérik a növényekben végbemenő változá-
sokat - sajtótájékoztató a meteorológiai világnap alkalmából

t cs/gg/e ká

1962. március 22.

március 23-án, pénteken meteorológiai világnapot rendeznek
az egész világon. ebből az alkalomból az onsz meteorológiai vi-
lágszervezetének több mint száz tagállamában csütörtökön tájé-
koztatót adtak a meteorológiai kutatások legutóbbi eredményei-
ről - a közös programnak megfelelően - elsősorban a mezőgazdasá-
gi termelés és növényvédelem gyakorlati segítségéről. az orszá-
gos meteorológiai intézetben dr. dési frigyos egyetemi tanár,
az intézet igazgatója, valamint az intézet több vezető szakembe-
re számolt be a magyar meteorológiai szolgálat feladatairól, sok-
rétű - a mezőgazdasági termelést különösen érintő - kutatómunká-
járól. elmondották, hogy a növény- és állatvilág fejlődését egy-
aránt jelentősen befolyásoló időjárási folyamatokról - a nap su-
gárzási energiájáról, a felhőzetéről, a hidrológiai körforgalom-
ról, valamint a hőmérséklet változásairól - ma már igen sok és
meglehetősen pontos adata van a meteorológiai szolgálatnak. mi-
vel az időjárási rendellenességek gyakran okoznak a mezőgazdaság-
ban súlyos károkat, különös gonddal tanulmányozzák a meteoroló-
gusok a rendellenességek okait és az elhárításuk, illetve az elő-
rejelzésük lehetőségeit. mérések alapján meghatározzák például,
hogy mely vidékeket sujt leggyakrabban a tavaszi fagy, melyek a
leginkább veszélyes jégeső-zónák, hol fenyeget rendszeresen ár-
viz. megállapították többek között, hogy a nagymérvű talajpusztu-
lás leggyakoribb oka a földek rablógazdálkodásszerű használa-
ta, az elemi védekezési eljárások mellőzése. hasznos gyakorlati
munkát végeztek a meteorológiai szakemberek az öntözéses gazdál-
kodás kialakításánál, a mezővédő erdősávok létesítésénél, de az
élelmiszerek megfelelő tárolási módjainak kidolgozásánál is.

a meteorológiai világszervezet nyolc szakmai bizottsága kö-
zül a mezőgazdaság legtöbb gyakorlati haszonnal az agrometeoroló-
giai bizottság kutatási eredményeit alkalmazza. hazánkban a fel-
szabadulás után fejlesztették ki az agrometeorológiai szolgálá-
tot. jelenleg két agrometeorológiai obszervatórium működik az or-
szágban: egyik martonvásáron, ahol - a mezőgazdasági kutatógárdá-
val együttműködve - a gabonafélékre ható időjárási tényezőket,
illetve azok hatásfokát vizsgálják, a másik kecskeméten, ahol a
zöldség- és gyümölcskertészet meteorológiai problémáival foglal-
koznak. az obszervatóriumok szakemberei parányi tranzisztoros
műszerekkel mérik a növények belsejében a hőmérséklet és a ned-
vesség változásait, sőt a biológiai változásokat is mérni tudják
már. így fontos megállapításokra jutnak az egyes fajták nemesíté-
si irányát, illetve a termesztés idejének, helyének megválasztá-
sát illetően.
/folyt.köv./

17,10

11.07

- 35 -

bb. 59. /a meteorológiai....folyt./e

nemrégiben kiderült például, hogy a hazai paradicsomfajták - különösen a késői vetésűek - nem színesednek eléggé, s így a világpiacon, az ismert kiváló tartalmi tulajdonságaik ellenére sem bírják a versenyt az élénkpiros színű paradicsomokkal. az agrobiológiai vizsgálatok kimutatták, hogy a szinképződés szoros összefüggésben van a napsugárzás minőségével. a nyár második felében - a levegőben felgyüilt nagytömegű por és egyéb szennyező anyag miatt - a növényzet sokkal kevesebb ultraviola sugárzást kap, s így - például a paradicsomban - a szinképződés is lelassul. /mti/

bb. 60. győri középiskolák a proletárdiktatura idején-cimvel kiállítás nyílt a győri felsőfoku tanítóképző intézetben

vid/fm/ke/e fm

1962. március 22.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 43. évfordulója alkalmából „győri középiskolák a proletárdiktatura idején,„ cimvel kiállítás nyílt a győri felsőfoku tanítóképző intézetben. bemutatták azokat a dokumentumokat, amelyek a város akkori két tanítóképzőjének, két kereskedelmi iskolájának és két másik középiskolájának korabeli történetére vonatkoznak.

/mti/

bb. 62. a győr-sopron megyei népfrentbizottság ülése

vid/fm/e ke fm

1962. március 22.

győrött csütörtökön ülést tartott a győr-sopron megyei népfrentbizottság. az ülésen megjelent Lombos ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára és dr. katona lajos, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke is.

poznán andrás, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese ismertette a megye termelőségének helyzetét és a soronlévő feladatokat.

a népfrentbizottság tagjai hozzászólásaikban javasolták, hogy az üzemi patronáló csoportok segítsék a gyengébb termelőszövetkezeteket s a helyi népfrentbizottságok minden erejükkel támogassák a gyenge termelőszövetkezetekbe érkező új elnökök, szakemberek munkáját. /mti/

17,25

18. VI

18

- 36 -

bb. 57. védnökség-vállalás a mezőgazdasági szakemberképzés felett - a csongrád megyei népfrent-aktivisták tanácskozása szegeden

vid/fm/ke/e fm

1962. március 22.

csütörtökön szegeden tanácskoztak a csongrád megyei népfrent-aktivisták. sas béla, a megyei tanács mezőgazdasági osztálya vezetője ismertette a megye második öt éves mezőgazdasági tervét, majd a megjelentek megvitatták az ezzel kapcsolatos népfrent-feladatokat.

az elhangzott javaslatok alapján a megyei népfrent-elnökség védnökséget vállalt a mezőgazdasági szakemberképzés felett. felvilágosító munkával arra buzdítják majd a termelőszövetkezeteket, hogy a tehetséges parasztfiatalokat ösztöndíjjal mezőgazdasági technikumba küldjék tanulni. a helyi népfrent-bizottságok és a tanácsok által szervezett mezőgazdasági szakmunkás-tanfolyamok számát, - ahol rövidesen ezer parasztember szerez szakmunkásbi-zonyítványt - évről-évre növelik, s eléri, hogy a mezőgazdasági szakmunkás képesítéssel rendelkező tsz-tagok száma az elkövetkező években a jelenleginek két-háromszorosára növekedjék.

előadásorozatokon ismertetik majd a szegedi paprika, a makói hagyma, a szatymazi őszibarack legkorszerűbb nagyüzemi telepítési és termesztési eljárásait. ezeknek az előadásoknak a megtartására a népfrentban tevékenykedő kiváló mezőgazdasági kutatókat és agronómusokat kérik fel.

a jó termelési és gazdálkodási módszerek elterjesztésére a helyi népfrent-bizottságok a közeljövőben tapasztalatcsere-tárogatásokat szerveznek a legjobb közös gazdaságokba.

szorgalmazzák továbbá a zöltségféléknek az eddiginél nagyobb területen való termesztését, s azt, hogy minden tsz-család háztáji gazdaságában legalább egy hizót neveljen szerződésre is. az utóbbi kezdeményezés máris hozott eredményeket. ambrozfalván például - ahol 207 tsz-család él - már 240 háztájiban nevelt hizóra kötöttek szerződést.

17,05

18. VI

18

- 37 -

bb 54. 6. kerületi vállalatok segítsége a békés megyei termelőszövetkezeteknek - ülést tartott a 6. kerületi pártbizottság

t hi/ xi-lm sr

1962. március 22.

a 6. kerületi pártbizottság csütörtöki ülésén megvitatta, hogyan végzik patronáló munkájukat a kerületi üzemek és hivatalok a békés megyei termelőszövetkezetekben. megállapította, hogy a segítségnyújtás egyre gyümölcsözőbb, ami az utóbbi két és fél évben kialakított jó patronáló módszerek eredménye. a kerületi vállalatok politikai vezetői, gazdasági szakemberei havonta két-három napot a „rájuk bízott községekben”, töltenek, részt vesznek a helyi pártvezetőség tanácskozásain, a közös gazdaságok közgyűlésein, s a fontosabb politikai kérdésekről falugyűlésen tájékoztatják egy-egy község népét. esetenként a lakosság kisebb csoportjaival vitatnak meg egy-egy közérdekű problémát. a szövetkezeti pártszervezeteknek számos esetben juttattak olyan szemléltető anyagot, amely elősegíti politikai agitációs munkájukat.

a kerületi pártbizottság helyeselte a máv üzemének kezdeményezését, hogy a patronált termelőszövetkezettel között szerződésben pontosan megjelöljék, milyen politikai, gazdasági és kulturális segítséget kívánnak adni az illető gazdaságnak. ezt a tervezetet a patronáló üzem kommunistaí taggyűlésen, a termelőszövetkezetiek pedig közgyűlésükön megvitatták. az előre tervezett patronálás eredménye például, hogy a fővárosi 4.sz. építőipari vállalat emberei a gyulai járásban levő szabadkigyóson társadalmi munkában felépítettek egy 180 férőhelyes tehénistállót, s az idén újabb, száz férőhelyes épületet hoznak tető alá, továbbá ezer darabos törzsállománynak megfelelő baromfiólat építenek. a máv magasépítő vállalat új kigyóson két nagyobb gazdasági épületet és egy bekötő ut terveit készíti el. más vállalatok szintén nélkülözhetetlen gazdasági létesítmények, továbbá iskolák, öntözőművek megvalósítását segítik a termelőszövetkezetekben./mti/

bb 58. szabolcsban békegyűléseken, műsoros esteken ismertetik a leszerelési konferencia jelentőségét

vid fm/ke-lm fm

1962. március 22.

a párt, a tanács, a hazafias népfront, a kisz és más tömegszervezetek megyei képviselőiből csütörtökön akciócsoport alakult nyíregyházán a moszkvai leszerelési konferencia jelentőségének ismertetésére. a program szerint következő hetekben hónapokban széleskörben ismertetik a szabolcsi dolgozókkal a béke mozgalom feladatait, a leszerelés jelentőségét. a községekben több mint kétszáz békegyűlést rendeznek. az irodalmi színpadok műsorokat állítanak össze a béke gondolatával foglalkozó versekből./mti/

17,30
11.10

- 38. -

bb 55. tizenötezer holdon alkalmazzák a magnéziumszulfátos trágyázást - dunántúli burgonyatermelési anket készthelyen

vid j/lm ká

1962. március 22.

a földművelésügyi minisztérium, a veszprém megyei tanács és az agrártudományi egyesület helyi csoportja csütörtökön ankétot rendezett készthelyen, a dunántúli burgonyatermelés tapasztalatairól. az ankéton részletesen megvitatták a nagyszerű lehetőségeket kínáló magnéziumszulfátos trágyázás tapasztalatait. kemenesi ernő kossuth-díjas kutató, nyéki jénő kandidátus és molnár imre somogy megyei főagronómus magnéziumszulfátos kísérletei a homoktalajokon meglepő eredményre vezettek. a rendkívüli olcsó keserűsóval, holdanként 50 kiló felhasználásával, 25-30 százalékkal növelték a burgonya terméshozamát. a magnéziumszulfát elősegíti a burgonya foszforforgalmát, előnyösen hat a klorofilképzésre, a növényt ellenállóvá teszi a gombabetegségekkel szemben, és minőségileg is javítja a termést. vizsgálatok szerint a magnéziumszulfáttól 1-1,2 mázsával több keményítő képződött holdanként. az új módszer a kilugozott bakonyi és balatonfelvidéki erdőtalajokon is előnyösnek ígérzik. az ankéton bejelentették, hogy a magnéziumszulfátos trágyázást az idén 15.000 holdon alkalmazzák./mti/

--

bb 56. gáspár sándor és kossa istván meglátogatta a hazatért duna tengerjáró-hajók tengerészeit

k hjb/tr-lm vg

1962. március 22.

az elmúlt napokban, mintegy 7 hónapi út után 3 magyar duna-tengerjáró hajó, a csepel, a hazám, és a tihany hazatért. csütörtökön délután gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának póttagja a központi bizottság titkára és kossa istván, közlekedés- és postaügyi miniszter meglátogatta az itthon tartózkodó duna tengerjáró hajók tengerészeit. a vendégeket dr. bélay józsef, a mahart vezérigazgatója és dr. korbuly lászló, a tihany parancsnoka fogadta. a látogatás alkalmából kossa istván, közlekedés- és postaügyi miniszter több tengerésznek a közlekedés kiváló dolgozója kitüntetését nyújtotta át./mti/

--

17,35
11.10

- 39 -

MTI

bb. 61. magyar-szovjet barátsági nap a celldömölki járásban
vid/gk/e fm 1962. március 22.

a hazafias népfront celldömölki járási bizottsága csütörtökön magyar-szovjet baráti napot rendezett a celldömölki járásban. a barátsági napon résztvett a.m. szorokin, a budapesti szovjet nagykövetség másodtitkára és f.p. bogdanov nagykövetségi attasé. délelőtt celldömölken a járási pártbizottság épületében mintegy 200 dolgozó előtt a.m. szorokin tartott külpolitikai tájékoztatót. délután a vendégek a járás vezetőivel együtt meglátogatták a borgáti kossuth termelészövetkezetet. /mti/

-----
e m b a r g ó : ma 22 óráig!!!
-----

bb. 63. dobi istván üdvözlő távirata pakisztán nemzeti ünnepére
j/e cz 1962. március 22.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke pakisztán nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte mohammed ajub khan-t, a pakisztáni köztársaság elnökét. /mti/

-----
bb. 65. kállai gyula fogadta a francia kommunista párt küldött-ségét
cz/gk/e cz 1962. március 22.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese a parlamentben fogadta a francia kommunista párt küldöttségét. a francia kisvárosok, községek kommunista polgármestereiből álló delegáció fernand dupuy, choisy-le-roi polgármestere, a francia kommunista párt kb tagja vezetésével a tanácsok munkáját tanulmányozta budapesten, dunaujvárosban, veszprém és baranya megyében.

a baráti beszélgetésen résztvettek sándor józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője, hollai imre, a kb külügyi osztályának vezetője és dr. dallos ferenc, a minisztertanács tanácsiszervek osztályának vezetője, akik a hazautazó küldöttséget csütörtökön délután a ferihegyi repülőtérre is elkísérték. /mti/

17,40
18.10

NR

- 40 -

bb 64. jól működnek a művelődési otthonok - de van köztük gyenge is - a 14. kerületi tanács sajtótájékoztatója

t lv/hné-lm sr 1962. március 22.

a 14. kerületi tanács székházában csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak. lengyel józsefné, a tanács művelődési osztályának vezetője beszámolt a kerület kulturális életéről. bevezetőül elmondotta: amióta a budapesti pártbizottság segítségével elkészült a főváros egységes kulturális programja, jelentősen javult a tanács, a tömegszervezetek, az üzemek kapcsolata. a kerületnek nincs központi művelődési háza, ezért fontos volt a szot-nak a határozata, amely kimondotta: az üzemi művelődési otthonok nyissák meg kapukat a környék lakossága előtt.

a kerületi tanácsnak különösen a danuvia gyár gorkij-művelődési otthona ad segítséget. a havi műsort úgy állítják össze, hogy abban a környék apraja-nagyja megtalálja a maga szórakozását. az otthon különböző szakkörökben 300 gyermek szorgoskodik. pótvizsgára is előkészítettek a múlt nyáron 120 gyermeket, úgyhogy ősszel valamennyien magasabb osztályba iratkozhattak. a könyvtárnak 1200 állandó olvasója van, s ezeknek vitákat és irodalmi ankétokat rendeznek.

jól működik az alumíniumárugyár művelődési otthona is, ahol az idei tanévben működő általános iskola esti tagozatán 80 munkás tanul. a jó példák mellett nem dicsérhető a fővárosi villamos vasut szabó párt művelődési otthona. a múlt évben összesen kilenc műsoros estét rendeztek, ugyanakkor 54 táncmulatságot tartottak. a műsoruk is kifogásolható és ezért az otthon a környék lakossága nem szívesen látogatja. helytelen az is - a fővárosi tanács ellenőrei állapították meg - hogy a mozi helyárakat önkényesen megdrágították. a kerületi tanács megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a művelődési otthonban „rendet teremtsenek..

a könyvtárakról szólva lengyel józsefné elmondotta: a kerületben a fővárosi szabó ervin könyvtárnak három fiókjá működik, ezenkívül valamennyi üzemnek, ktsz-nek és társadalmi szervezetnek is kézikönyvtára van. Zuglóban érdekes kezdeményezés született. az 1. istván gimnázium diákjai a könyvtárakban hangversennyel egybekötött irodalmi ankétokat tartanak. a gimnázium több mint 70 tagu zenekarát „brigádokra,, bontották s a könyvtári napokon ismertetik gy-egy kor irodalmát, majd utána a brigád kamarazenekara az ismertett kor zenéjéből ad egy-egy részletet.

lengyel józsefné az új lakótelepek kulturális ellátottságáról beszélt. elmondotta, hogy Zuglóban az új lakótelepek építésénél a tervezők nem gondoskodtak megfelelő kulturális központokról. a kerepesi úti lakótelepen pedig ahol már több mint 18.000-en laknak, a martos flóra általános iskolában ideiglenes mozit üzemeltetnek, mert a környéknek nincs mozija.

népszerűek a kerületben a munkásakadémiák; az üzemekben a múlt évi tizenhétvel szemben negyvenhárom működik. /mti/

18,15
18.31

- 41 -

bb 66. új tankönyvek - tanulmányi színvonal-emelés - kötelező konzultációs nap

t vt/gg-lm sr

1962. március 22.

a központi pedagógus továbbképző intézetben csütörtökön országos tanácskozást tartottak a megyei művelődésügyi osztályok felnőttoktatási előadóinak.

beszámoltak többek között, hogy a felnőtt oktatás reformtervének elkészítésénél továbbra is figyelembeveszik az oktatás módszereit s azt a felnőttek életkori sajátosságaira alapozzák. a tananyag kiválogatásánál szem előtt tartják, hogy abban feltétlenül legyenek világnézetet alakító, gondolkodást fejlesztő ismeretek, érvényesüljön a tanultak gyakorlati alkalmazhatósága. a továbbfejlesztés egyik fontos lépése, hogy speciális felnőttoktatási tankönyveket dolgoznak majd ki.

a tervek szerint az esti tagozaton tíz hónapon át továbbra is heti két tanítási nap lesz, a mezőgazdasági vidékeken hat, vagy öt napon át tart az oktatás heti három, vagy négy tanítási nappal. szó van arról, hogy bevezetik az összevont osztályu oktatási formát is, a kisebb községekben, tanyaközpontokban.

a dolgozók középiskoláival kapcsolatban a reform egyik fő célja a tanulmányi színvonal emelése. ennek fontos feltétele, hogy a tanárok megszüntessék a több helyen még mindig tapasztalható liberalizmust. tervbe vették például, hogy a levelező tagozaton pedig a heti háromszori - egyes technikumokban négyszeri - tanítási nap marad továbbra is. a vizsga feltételeit némileg szigorítanák; az a hallgató, aki az összes beszámolónak 50, vagy annál nagyobb százalékán elégtelen osztályzatot kapott, csak a tanévet követő vizsgaidőszakban állhat vizsgabizottság elé. az ilyen hallgatók valamennyi tárgyából szigorított osztályvizsgát tesznek. a középiskolai tananyagból is elhagyják a felnőttek számára szükségtelen részeket. az elgondolások között szerepel az is, hogy minden tantárgyból külön tankönyvet kapnak a dolgozók középiskoláinak hallgatói.

végül a beszámolókból az is kitűnt, a jövő felnőttoktatási intézményeinek főformája mind az általános, mind a középiskolát illetően, az önálló területi, illetve üzemi iskolák hálózatának széleskörű kiépítése, minél több „váltóműszakos„ iskola és kihelyezett osztály szervezése.

/folyt.köv./

18,20

- 42 -

bevezetik a havi egyszeri kötelező konzultációs napot, az esti tagozaton

1930

bb 66. /új tankönyvek...folyt./-lm

szükséges az is, hogy a tanárképzésbe kötelezően iktassák be a felnőttoktatás módszertanát, s azt, hogy a tanárszakos egyetemi hallgatók, főként az utolsó évben ellátogassanak és gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek a dolgozók iskoláiban is. a felnőttoktatás növelése különösen a mezőgazdasági jellegű területeken elsőrendű fontosságu a következő években.

a dolgozók iskolái reformjának megvalósítása többéves feladat, s a tervezett intézkedések bevezetésére csak fokozatosan kerül sor./mti/

--

bb 70. francia grafika a 19. és a 20. században - sajtótájékoztató a szépművészeti múzeumban

1962. március 22.

t fe/hmé-lm sr

a szépművészeti múzeumban csütörtökön bemutatták a sajtó képviselőinek „a francia grafika a 19. és a 20. században című, szombaton nyíló kiállítás gazdag anyagát. kaposi vera művészettörténész, a tárlat rendezője, elmondotta, a válogatás a francia grafikának azt a korszakát kívánja megismertetni, amelyben az magához ragadja a vezető szerepet a grafika egyetemes történetében. a festészet nagy mesterei is felismerték és felhasználták az olcsó és könnyen hozzáférhető sokszorosítási eljárásokban rejlő lehetőséget kompozícióik népszerűsítésére. az új grafikai eljárás, a litográfia felfedezése és tökéletesítése fellendítette a francia grafikát.

a tárlat látogatói szemlélhetik ingresnek idős nőt ábrázoló litográfiáját, majd a két nagy romantikus mester gericault és delacroix állatábrázolását és koruk eseményeit megörökítő lapjait. figyelmet érdemel delacroixnak shakespeare: hamlet-illusztrációiból kiállított két jelentős alkotása és daumiernek, a litográfia első igazi nagy mesterének a nagy példányszámu újságok lapjain megjelent, a korabeli társadalom visszasságait kipellengérező, harcos, politikai élű karikatúrái. egyik legszebb lapja a prometheus és a saskeselyű, amely a franciaországot marcangoló császárságot jelképezi. izelitöt kapunk a kiállításon corot, rousseau, daubigny, jacque és millet- ez utóbbinak a francia parasztlak munkás életét ábrázoló munkáiból. az impresszionista festők közül sisley rézkarcaival, pissarro aquatintáival szerepel. manet réz arcai mellett láthatók litográfiai is, köztük a híres, 1871-ben készült „barikád„ amelynek előkészítő rajzvázlata is a múzeum tulajdona. cézanne, signac és modern plakátját tárja a kiállítás a néző elé. gauguin egzotikus tárgyu lapjait, steinlen, a polgári társadalom ellentmondásait tükröző műveit, matisse-nak majd picassonak a híres vak és a kötéláncosok című lapjait és az 1950-es évekből származó két litográfiáját szemlélheti meg a látogató a tárlaton./mtiö

18,43

19.30

- 43 -

bb. 67. megnyílt az ismeretterjesztő filmek mozija - az év végéig 16 millió forintot fordítanak a budapesti mozik tatarozására, korszerűsítésére

1962. március 22.

i di/gk/e sr

csütörtökön megnyílt budapest első ismeretterjesztő film-színháza. a népszerű tudományos rövidfilmek a mátra moziban kaptak új otthonot, amelyet az elmúlt napokban valósággal újávarázsoltak. a mozi nagyteljesítményű vetítógépeket kapott, s kicserélték a hangerősítőket, hangszórókat is. a mátra moziban ezentúl kizárólag népszerű-tudományos ismeretterjesztő rövidfilmeket vetítenek. elsőként mutatják majd be a budapesti film-stúdió ujdonságait, valamint az új külföldi rövidfilmeket. az ismeretterjesztő filmszínház első műsorában egyébként kollányi ágoston új alkotását, a mint cseppben a tenger-t, valamint a gondolkodás titka című csehszlovák, a színek hatalma című magyar és a mozi története című angol rövidfilmet vetítik.

x x x

az idén tovább folytatják a fővárosi mozihálózat tatarozását, korszerűsítését. a tavalyi 45 millió forint után az idén mintegy 16 millió forintot költenek arra, hogy a film barátai még kellemesebb, méltóbb környezetben szórakozhassanak. új vetítőberendezéseket vásárolnak, tökéletesítik a fűtő- és szellőztetőberendezéseket, s arra is jelentős összegeket fordítanak, hogy a kifogástalanabbá válják a filmek hangját. „megfiatalítják”, a gorkij mozit, az idegen nyelvű filmek otthonát. az októberre tervezett kapunyitáshoz kicserélik technikai berendezéseinek jó részét, rendbehozzák a nézőteret, az előcsarnokot, stb. hamarosan megkezdik a puskin filmszínház belső tatarozását. a nézőter csinosításán, korszerűsítésén kívül az eléggé elhasznált régi helyére új szellőztető- és fűtőberendezést szerelnek fel. tatarozzák a vörösmarty filmszínházat, kicserélik vetítógépeit és szélesvásznú ujdonságok vetítésére is alkalmassá teszik. valószínűleg új születik majd a főváros egyik legforgalmasabb mozija, a bástya filmszínház is. a tatarozást a tervek szerint november elején kezdik és a jövő évben fejezik be. mintegy félmillió forintot költenek a rákospalotai széchenyi filmszínház rendbehozatalára, s ugyanennyit szánnak a nap mozi korszerűsítésére is. megkezdik a május 1. filmszínház átalakítását is szélesvásznú mozivá. ezenkívül tatarozzák többek között a pestlőrinci fórum mozit, a pesthidegkuti kulturát - ezek ugyancsak alkalmasak lesznek szélesvásznú filmek játszására - , valamint a csokonai, az alkotás, a tanács, az alfa, a bethlen és az előre mozit. /mti/

18,50
19,30

- 44 -

bb. 71. havazásba „fulladt”, a tavasz legújabb offenzívája - kerek egy hónappal eltolódott a tél - csak március utolsó napjaira várhatjuk a kitavaszkodást

1962. március 22.

i cs/hné/e ká

csütörtökön a márciusi tél tizedik napján országszerte folytatódott a szurdán indult havazás. kiterjedt havazást jelentettek a balkánról és a romániai megfigyelő állomásokról is. az új hóréteg vastagsága hazánkban átlagosan 5-6 centi, a déli megyékben azonban már csütörtökön délben elérte a 10-15 centimétert. a legutóbbi jelentések szerint a hóesés az alföld több vidékén esőzésbe ment át. a nappali hőmérséklet csütörtökön az ország déli és keleti felében plusz 1-3 fok volt, a dunántúlon és az északi országrészekben azonban még fagypont alatt maradt a hőmérő higánya.

dr. berkes zoltán, a meteorológiai intézet távprognózis osztályának vezetője tájékoztatásul elmondotta, hogy február közepétől március 13-ig észak-európa és szibéria térségeiben óriás tömegű hideg levegő halmozódott fel, ami a múlt hét közepén nagy erővel zúdult Európára. a meleg ellentámadási kísérlet eddig lényegében sikertelenek voltak: a téli idő még mindig csaknem egész európa felett uralkodik. a tavasznak a libiából indult legutóbbi támadási akciója sem tudott megbirkózni a nagy területeken megült nehéz fajsúlyú hideggel, sőt - bár a hideget lényegesen enyhítette - általános havazásba fulladt. a jelek szerint a magasban érkezett meleg áramlat most tovább húzódik ukrajna irányába, ugyanakkor északról valószínűleg újból támad a tél. egyelőre az éjszakai fagyok erősödésére van kilátás, a hét végén vagy a jövő hét elején azonban - a remélhető huzamosabb napsütés révén - a nappali hőmérséklet ismét eléri majd a plusz 10 fokos szintet. az erőteljes felmelegedést és vele a tavasz kibontakozását előreláthatólag csak március utolsó napjai hozzák meg.

a mostani rendkívüli időjárás előzményeiről szólva dr. berkes zoltán kifejtette, hogy elsősorban a nap sugárzási energiájának egyenetlenségei okozzák a nagyobb időjárási rendellenességeket. de ugyancsak lényeges tényező a téli évszaknak körülbelül egy hónapos eltolódása: a legutóbbi 12 rendkívül meleg december után az 1961-es mutatott ugyan valamilyen téltől is, de a tél java az idén februárra és márciusra tolódott át. /mti/

18,57
19,30

- 45 -

bb. 72. időjárásjelentés

gg/e

1962. március 22.

a meteorológiai intézet jelenti március 22-én, csütörtökön 18 órakor:

további havazások, havasesők

várható időjárás péntek estig: erősen felhős idő, sok helyen további havazás, helyenként, főleg délen eső. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0 - plusz 4 fok között.
/mti/

---

bb. 68. magyar nyelven védte meg kandidátusi értekezését két arab kutató

i ms/gg/e sr

1962. március 22.

két arab kutató megvédte kandidátusi disszertációját a tudományos minősítő bizottság által kiküldött bírálóbizottság előtt. mindketten három évet töltöttek Magyarországon, tudományos intézetekben, kísérleti telepeken dolgoztak. yehia ahmed massoud, a kafr el sheikh-i mezőgazdasági főiskola zöldségtermesztési tanszékének vezetője a vöröshagyma-termesztésre vonatkozó kutatásairól számolt be a bizottság előtt. massoud vizsgálta a magvetés időpontjának, a palánta metszésének és virágzást gátló hormonkezelésnek hatását a vöröshagyma termésére. megállapításai a szakemberek körében is feltűnést keltettek.

fathy mohamed aly makled, az egyiptomi földművelésügyi minisztérium talajtani osztályának munkatársa csütörtökön állt a bizottság előtt. ő azért jött Magyarországra, hogy egerszegi sándor kossuth-díjas kutatónk réteges homoktalaj-javítási módszerét tanulmányozza és tapasztalatait később hazájában értékesíthesse. a most épülő ugynevezett magas gát elkészültével ugyanis az egyesült arab köztársaságban kétmillió hektár sivatagi homok válik öntözhetővé. az arab kutató benátoan vizsgálta a talajjavítás befolyását a homoktalaj vízforgalmára, összehasonlította az istállótrágya és az ennek pótlására használt homokjavítószerek hatását, foglalkozott az öntözés lehetőségeivel. a paprika és paradicsomtermesztés vonatkozásában számos eddig ismeretlen kísérleti eredményt produkált.

az opponensek és a hozzászólók elismeréssel nyilatkoztak a két arab mezőgazdasági szakember munkásságáról, akik magyar nyelven ismertették disszertációjukat és a hozzászólásokra is magyarul válaszoltak. a bíráló bizottságok egyhangulag javasolták a tudományos minősítő bizottságnak, hogy a jelölteknek adja meg a kandidátusi fokozatot. /mti/

19,09

- 46 -

KE

bb 69. visszaérkezett berlinből a pedagógusok szakszervezetének delegációja

i vt/gg-lm sr

1962. március 22.

a pedagógusok szakszervezetének küldöttsége, - amely péter ernő főtitkár vezetésével résztvett a pedagógusok nemzeti közti szakszervezeti szövetsége /fise/ adminisztratív bizottságának március 16-tól 20-ig berlinben tartott ülésén - csütörtökön délután visszaérkezett budapestre. /mti/

---

bb 75. tavaly 200 millió forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a községek fejlesztéséhez a lakosság

i zs-lm sr

1962. március 22.

a tanácsok tavalyi községfejlesztési költségvetésének végrehajtásáról szóló pénzügyminiszteri jelentés eredményes munkáról számolt be. a városok és községek általában a kitűzött terveknek megfelelően hajtották végre községfejlesztési költségvetésüket. ennek eredményeként tavaly számos kulturális és egészségügyi létesítmény épült, a községfejlesztési alap mintegy 60 százalékát a tanácsok a lakosság kommunális igényeinek kielégítésére fordították.

ugyancsak kedvezően alakult a tanácsok és a lakosság együttműködése. sok tanács a korábbi éveknél jobban támaszkodott arra a segítségre, amelyet a lakosság társadalmi munkája nyújt a községfejlesztési feladatok megvalósításához.

ennek köszönhető, hogy a lakosság társadalmi munkájának értéke a tervezettet mintegy 25 százalékkal haladta meg. különösen bács, békés, borsod, csongrád, pest, tolna és zala megye dolgozói tüntek ki ebben. az egész országban a lakosság tavaly csaknem 200 millió forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a községfejlesztési tervek megvalósításához.

az idén a tanácsok több, mint 1,4 milliárd forintot kívánnak községfejlesztési célokra fordítani. ebből az összegből mintegy 378 ezer négyzetméter ut, 975 ezer négyzetméter járda, 187 közút, 66 kisvízmű, 58 fürdő, 196 iskolai tanterem, több mint 200 művelődési ház és számos egyéb létesítmény megvalósítását tervezik. /mti/

19,14

- 47 -

KE

bb 76. fiatal művészek bemutatkozó hangversenye

t fe/ke-lm sr

1962. március 22.

a moszkvai csajkovszkij nemzetközi zenei versenyen induló fiatal magyar művészek - kóté László /hegedű/ és mező László /gordonka/ - csütörtökön este az országos filharmónia kamaratermében mutatkoztak be. a műsoron szostákovics gordonka-versenye, bartók 1. rapszódiaja, kabalevszkij rondója, ysaye balladája és paganini két caprise-je szerepelt. a hallgatók tetszéssel fogadták a fiatal művészek előadását.

a nemzetközi verseny harmadik résztvevője adorjáni ildikó /hegedűs/ betegsége miatt nem lépett fel./mti/

- 48 -

v é g e

mti hivatalos közlemények

1962. március 22.

bb7 73. kádár jános távirata ben kheddahoz, az algériai köztársaság ideiglenes kormányának elnökéhez

k-lm sr

1962. március 22.

öccellenciája
ben jusszef ben khedda urnak,
az algériai köztársaság ideiglenes kormánya elnökének,

r a b a t

elnök ur!

szívből köszöntöm önt, kormányát és algéria népét a tüzzsüneti egyezmény megkötése, az algériai nép nagy győzelme alkalmából.

a magyar népköztársaság kormánya és népe mélyszégyenrel kísérté évek hosszú során át az algériai népnek a felszabadulásért vívott hősi harcát. a világ valamennyi szabadságszerető népével együtt kívánjuk, hogy az algériai nép, melyet az önök kormánya képvisel, békében tudja érvényesíteni önrendelkezési jogát szabadsága és függetlensége érdekében.

a magyar népköztársaság kormánya annak a reményének ad kifejezést, hogy az országaink és népeink közötti kapcsolatok elmélyítése határozatosan járulhat hozzá a népek barátságához és békéjéhez.

sok sikert kívánok az algériai köztársaság ideiglenes kormányának abban a küzdelemben, amelyet tovább folytat az algériai nép szabadságának és függetlenségének biztosításáért.

kádár jános
a magyar népköztársaság
minisztertanácsának elnöke. /mti/

- 1 -

19.03
15.25

bb. 74. a minisztertanács ülése

1962. március 22.

k sr/e

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. a külkereskedelmi miniszter beszámolt a kormánynak az egyesült arab köztársasággal folytatott gazdasági tárgyalásokról. a minisztertanács a beszámolót jóváhagyólag tudomásul vette.

a pénzügyminiszter jelentést tett arról, hogyan teljesítették a tanácsok a községfejlesztési alap 1961. évi költségvetését és milyen főbb feladatokat tartalmaznak az 1962. évi községfejlesztési előirányzatok. a kormány a jelentést megvitatta és jóváhagyólag tudomásul vette.

a minisztertanács a munkaügyi miniszter előterjesztésére - az egyre javuló üzemi munkakörülményekre tekintettel - lényegesen csökkentette azoknak a munkaköröknek a számát, amelyekben nőket és fiatalokot nem szabad foglalkoztatni.

a kormány a művelődésügyi miniszter javaslatára - az oktatási reformról szóló törvény végrehajtásaként - rendeletet hozott, amely kimondja, hogy a középfokú oktatási intézményekben mind az esti és levelező, mind a nappali tagozaton 1962. szeptember 1-től megszüntetik a beiratási- és tandíjfizetési kötelezettséget.

a minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta./mti/

19.05
19.25

- 2 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-400, 369-500
A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti belső hírek

1962. március 23.

bb 1. budapesti fiatal teljesítette az ifjúság a szocializmusért mozgalom követelményeit - kétmillió társadalmi munkaóra - tovább folytatják a főváros csinosítását

ilv/gk-lm sr

1962. március 23.

az ifjúság a szocializmusért mozgalomban a fővárosban a múlt évben mintegy 150.000 -en teljesítették a mozgalom feltételeit. a legszebb eredmények a munka frontján születtek. a munkaverseny különböző formában 100.000 ifju vett részt. az üzemekben 3683 ifjúsági brigádot alakítottak. ezenkívül körülbelül kétezer brigád versengett a megtisztelő szocialista cím elnyeréséért.

az ifjúság a szocializmusért mozgalomhoz hozzátartozik a takarékoság és a társadalmi munka is. tavaly az ujtásokon kívül a hulladékanyagok összegyűjtésével és felhasználásával mintegy 178 millió forintot takarítottak meg a budapesti fiatalok. a főváros csinosításán, iskolák, klubok, sportpályák és parkok építésén összesen mintegy kétmillió társadalmi munkaórát dolgoztak. az angyalföldi fiatalok a kerületi kisz-bizottság kezdeményezésére ugynevezett 300 milliós mozgalmat indítottak, s vállalták, hogy öt év alatt 300 millió forintot takarítsanak meg. a csepel vas- és fémművek kisz-szervezete védnökséget vállalt az új eletromos csőhegesztő üzem építésénél.

a második követelményt a jobb tanulással a mozgalom sikeréért a múlt évben 123.000 fiatal teljesítette. különösen megnőtt a szakmai oktatásban tanulók száma. a múlt évben már a 28.000-en vállalkoztak arra, hogy a közeljövőben egy szinttel magasabb szakmai képzettséget szerezzenek. a kulturális követelmény teljesítésének egyik legfontosabb része a józsef attila-olvasó-mozgalom, amelyben több mint 38.000 budapesti fiatal vett részt. egyre többen keresték fel a sportpályákat, az uszodákat, is hogy eleget tegyenek a mozgalom negyedik követelményének is.

a budapesti fiatalok az ifjúság a szocializmusért-mozgalom keretében az idén tovább folytatják a főváros csinosítását. a meleg beálltával szombat és vasárnaponként munkás- és tanulóifjak százai mennek majd dolgozni a már megkezdett építkezésekre, a budai várba, a népligetbe, a citadellára és a római-partra./mti/

-.-

- 1 -